

Crna Gora
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO
Sektor za nastavu
Odsjek za utvrđivanje kvaliteta

Broj: 03-1-129/2

Podgorica, 16.03.2018

**Izveštaj o utvrđivanju kvaliteta
obrazovno-vaspitnog rada**

U periodu od 05.02.2018. do 09.02.2018.

JU OŠ "Jugoslavija" - Bar

Crna Gora
Zavod za školstvo

Broj: 04-129/1-18

Podgorica, 23.01.2018. godine

Na osnovu člana 40 Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju („Službeni list RCG“, br. 64/02, 31/05 i 49/07) i („Službeni list CG“, br. 45/10, 36/13, 39/13 i 44/13), člana 2 i člana 7 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada u ustanovama („Sl. list Crne Gore“ br. 26/12), donosim

RJEŠENJE

I - Imenuje se tim nadzornika u sastavu:

1. **mr Ana Stanišljević**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i francuski jezik), rukovodilac tima;
2. **mr Anka Vučinić-Gujić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i predmet crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost), član;
3. **Miodrag Lalić**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i matematiku), član;
4. **Rabija Šarkinović**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i engleski jezik), član;
5. **Nermin Hajdarpašić**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član;
6. **Vojin Cicmil**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i rad u domovima učenika), član;
7. **Nebojša Rakočević**, samostalni savjetnik I – prosvjetni nadzornik (za oblast opšte organizacije i fizičko vaspitanje), član;
8. **Raba Hodžić**, samostalna savjetnica I – prosvjetna nadzornica (za oblast opšte organizacije i italijanski jezik), član;
9. **Anita Marić**, samostalna savjetnica I (za istraživanje i razvoj obrazovanja i vaspitanja djece sa posebnim obrazovnim potrebama) član;
10. **Radovan Popović**, v.d.pomoćnika direktora, član i
11. **Nevena Čabrilo**, načelnica, član.

II - Zadaci tima su da izvrši utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada **JU OŠ „Jugoslavija“, Bar** od **05.02.2018.** do **09.02.2018.** god.

III - Članovi tima i rukovodilac tima dužni su da postupe u smislu člana 11 Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitanog rada u ustanovama.

IV - Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

DIREKTOR

Rešad Sijarić

Dostavljeno:

- članovima tima,
- arhivi

Prosvjetni nadzornik: Vojin Cicmil

1. Kvalitet upravljanja i rukovođenja ustanovom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
20	40077	Godišnji plan i njegova realizacija		X		
15	40078	Rad stručnih organa		X		
13	40079	Proces interne evaluacije rada			X	
12	40080	Realizacija plana za unapređenje kvaliteta	X			
12	40081	Pedagoško-instruktivni rad direktora i saradnika	X			
10	40082	Rad Školskog / Upravnog odbora	X			
10	40083	Program razvoja	X			
8	40084	Vođenje pedagoške evidencije i dokumentacije		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.92	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje					
40077	<p>Godišnji plan i program rada je sveobuhvatan dokumenat i sadrži najvažnije strukturne elemente u skladu sa zakonom koji su ključni za obrazovno-vaspitni rad Škole. U izradi Godišnjeg programa rada učestvuju stručni organi i timovi Škole. Godišnji program nije u potpunosti usklađen sa Programom razvoja i Izvještajem o samoevaluaciji u dijelu definisanja prioriteta ciljeva za tekuću školsku godinu. Godišnji plan i program omogućava ostvarivanje ciljeva obrazovanja, kao i različitih potreba učenika. Godišnjim planom je predviđena podrška darovitim učenicima, učenicima koji slabije napreduju, kao i učenicima sa posebnim obrazovnim potrebama (izrada IROP-a). Plan vannastavnih aktivnosti je sačinjen na osnovu interesovanja učenika i u funkciji je ostvarivanja ciljeva obrazovanja i vaspitanja, kao i podrške učenicima. U Školi je obezbijeđena jasna organizaciona struktura, sa definisanim nosiocima, zaduženjima i odgovornostima. Rukovođenje v.d. direktorice doprinosi unapređenju kvaliteta rada Škole. Godišnji program čine brojni posebni programi na osnovu kojih su vidljive specifičnosti Škole. Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada je sveobuhvatan dokumenat i korektno odražava najznačajnije planirane aktivnosti Škole, posebno stručnih organa u proteklom periodu. Realizacija svih aktivnosti se kontinuirano prati. Pored Godišnjeg izvještaja, Škola je sačinila i polugodišnji Izvještaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada koji realno odražava realizaciju pojedinačnih planova iz Godišnjeg programa rada. Rezultati upitnika svih učesnika u obrazovno-vaspitnom procesu pokazuju veliko povjerenje i zadovoljstvo organizacijom i upravljanjem u radu Škole, posebno nastavnika (zadovoljstvo se kreće u rasponu od 70% do 88%). U odnosu na procjene iz prethodnog Izvještaja o eksternoj evaluaciji (2011), može se konstatovati da je kvalitet ove ključne oblasti znatno bolji, posebno u stvaranju stimulativnog školskog okruženja - razvijanju povjerenja, timskog rada, saradnje i dobrih međusobnih odnosa.</p> <p>Preporuke</p> <p>Uskladiti Godišnji plan i program rada sa Programom razvoja i Izvještajem o samoevaluaciji u dijelu definisanja prioriteta ciljeva.</p>					
40078	<p>Planovi stručnih organa su sadržani u Godišnjem planu i programu rada Škole. Na osnovu zapisnika i izvještaja o radu stručnih organa, kao i razgovora sa v.d. direktorice Škole, može se zaključiti da je u fokusu rada stručnih organa razmatranje brojnih didaktičko-metodičkih pitanja, u skladu sa zakonom, koja se odnose na kvalitet nastave i postignuća učenika. Takođe, može se konstatovati da je saradnja stručnih organa dobra i da se na kraju klasifikacionih perioda razmatra i analizira uspjeh učenika. Međutim, u analizama stručnih organa, a posebno u predlozima mjera za poboljšanje, nedostaju sistematične mjere konkretnih zaduženja i odgovornosti, a posebno instrumenti praćenja i realizacija. Ovo se posebno odnosi na razmatranje i analizu dopunske nastave u okviru stručnih organa, gdje nedostaje jasno utvrđena metodologija o kvalitetu izvođenja i provjeri efekata dopunske nastave, odnosno njenom uticaju na postignuća učenika. Naime, nema dokaza da stručni organi obezbjeđuju povratnu informaciju od učenika i roditelja o kvalitetu izvođenja dopunske nastave i njenim efektima na postignuća učenika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti da stručni organi na osnovu analize i jasno utvrđene metodologije prate realizaciju mjera poboljšanja postignuća učenika, posebno kvalitet izvođenja dopunske nastave i njene stvarne efekte, kako bi se dosljedno osigurao kvalitet nastave i učenja.</p>					
40079	<p>Škola je formirala tim za samoevaluaciju i sačinila Plan samoevaluacije za tekuću školsku godinu. Na osnovu Izvještaja o samoevaluaciji ne vidi se da je u procesu samoevaluacije učestvovao tim za samoevaluaciju, već drugi timovi Škole za unapređenje nastave i za podršku učenicima. Takođe, u većini samoevaluiranih oblasti nedostaje učešće učenika i roditelja. Izvještaj o samoevaluaciji ne sadrži preporuke za poboljšanje, kao ni Plan unapređenja obrazovno-vaspitnog rada. Na osnovu navedenog može se zaključiti da Škola ne sprovodi sistematičan proces samoevaluacije, u skladu sa planom.</p> <p>Preporuke</p> <p>Obezbijediti da samoevaluaciju sistematično sprovodi tim za samoevaluaciju, te da u procesu samoevaluacije učestvuju učenici i roditelji. Izvještaj o samoevaluaciji treba da sadrži preporuke za poboljšanje i da rezultira izradom Plana unapređenja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada.</p>					
40080	Prilikom evaluacije Plana za unapređenje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada (2015), tim nadzornika Zavoda za školstvo je					

Br. ind.	Obrazloženje
40081	konstatovao da je Plan u potpunosti usklađen sa Izvještajem o eksternom utvrđivanju kvaliteta, kao i da je realizovan. Direktorica i pedagog realizuju pedagoško-instruktivni rad u skladu sa Planom. Dokumentacija o pedagoško-instruktivnom radu sadrži područje posmatranja i protokol za posmatranje časova. Na osnovu rezultata pedagoško-instruktivnog rada predlažu se mjere za poboljšanje. Na osnovu zapisnika vidi se da stručni organi redovno razmatraju realizaciju Plana pedagoško-instruktivnog rada.
40082	U Godišnjem planu i programu rada sadržan je Plan rada Školskog odbora. Prema zapisnicima iz prethodne i tekuće školske godine vidi se da Školski odbor razmatra brojna pitanja iz svoje nadležnosti, uključujući i izvještaje o rezultatima uspjeha i vladanja učenika i vannastavnim aktivnostima.
40083	U Programu razvoja definisani su prioritetni ciljevi razvoja za četvorogodišnji period za svaku oblast kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada. Prioritetni ciljevi razvoja definisani su na osnovu sveobuhvatne analize Škole, a potom su kroz akcioni plan vremenski raspoređeni prema školskim godinama, indikatorima uspjeha i odgovornim osobama za realizaciju.
40084	Osnovna pedagoška dokumentacija vodi se u skladu sa propisima. Ljetopis Škole se uredno vodi, ali ne sadrži fotodokumentaciju. Zapisnici sa sjednica stručnih organa vode se uredno i sadrže zaključke. Knjiga dežurstva nastavnika koja sadrži brojne evidencije (slobodne aktivnosti, dodatna i dopunska nastava, zapažanja i dr.) ne vodi se uvijek blagovremeno. Nedostaju neke evidencije i zapažanja dežurnih nastavnika, što može da utiče na bezbjednost učenika i kvalitet nastave.
	Preporuke
	Ljetopis Škole, pored podataka o važnim događajima iz života i rada Škole, dokumentovati i drugim priložima i fotografijama. U Knjigu dežurstva nastavnika svakodnevno evidentirati sva dešavanja vezana za rad i aktivnosti u Školi.

Prosvjetni nadzornik: Nebojša Rakočević

2. Kvalitet kadrovskih, materijalnih, tehničkih i bezbjednosnih uslova rada ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
18	40085	Stručna zastupljenost		X		
15	40092	Opremljenost nastavnim/smještajnim sredstvima	X			
14	40086	Profesionalni razvoj zaposlenih		X		
12	40087	Prostorno-tehnički i smještajni uslovi	X			
11	40088	Opremljenost računarima	X			
10	40089	Korišćenje raspoloživih resursa	X			
10	40090	Bezbjednosni uslovi rada (tehničko-normativni)		X		
10	40091	Sanitarno-higijenski uslovi	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.30	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40085	Kvalifikacionu strukturu nastavnog kadra čine 73 nastavnika (58 sa visokom stručnom spremom i 15 sa višom stručnom spremom). Ostale poslove, administrativno-računovodstvene obavljaju direktor, sekreta, računovođa, pedagogsko-psihološka služba. Tehničku službu čine 10 radnika na održavanju higijene, kao i po jedan izvršilac- domar i jedan izvršilac-ložač. Nastavni kadar je stalan i stručno zastupljen, osim tri nastavnika koji vrše zamjene do povratka radnika sa bolovanja (matematika, fizika i hemija), gdje se redovno raspisuje konkurs. Stručna zastupljenost nastavnog i nenastavnog kadra u saglasnosti je sa potrebama Škole i omogućava uspješno odvijanje obrazovno-vaspitnog procesa i realizaciju planiranih sadržaja.
40092	Škola posjeduje 14 učionica opšte namjene, 14 specijalizovanih učionica, pet namjenskih kabineta, dvije računarske učionice sa po 16 računara, dvije radionice, salu za fizičko vaspitanje sa sedam pomoćnih prostorija. Biblioteka sa čitaonicom raspolaže sa bibliotečkim fondom od 3395 naslova knjiga. Nastavnička biblioteka broji 969 naslova sa 2021 primjerkom stručne literature i 1129 naslova beletristike. Pored gore navedenog, Škola posjeduje i kabinet direktora, pomoćnika direktora, kabinet psihologa i pedagoga, administrativni blok, zbornicu, kuhinju, ostavu i druge pomoćne prostorije koje su višenamjenski iskorišćene (organizacija produženog boravka). Opremljenost Škole nastavnim sredstvima, didaktičkim materijalom i namještajem u potpunosti zadovoljava neophodne potrebe za realizaciju nastavnog procesa.
40086	U Godišnjem planu naveden je tročlani tim za profesionalni razvoj zaposlenih na nivou Škole. Plan i program je nepotpun. Ne postoje upitnici zaposlenih o iskazanim potrebama stručnog usavršavanja na osnovu kojeg bi se uradio kvalitetniji Plan i program profesionalnog razvoja zaposlenih. Svaki nastavnik posjeduje lični portfolio u kome postoji dinamika usavršavanja na raznim seminarima. Izvjestaji o pohađanim seminarima se prezentuju na Nastavničkom vijeću i sjednicama stručnih aktiva. Preporuke Izvršiti anketiranje zaposlenih o iskazanim potrebama stručnog usavršavanja i na osnovu analize ankete sačiniti detaljniji Plan i program profesionalnog razvoja zaposlenih.
40087	Unutrašnji i spoljašnji prostor je uredan i pruža dobre mogućnosti za realizaciju nastavnih i nenastavnih aktivnosti. U ulici ispred Škole postoji gradska rasvjeta a saobraćaj je regulisan tako da se kretanje vozila ispred škole odvija u jednom smjeru i zabrana parkiranja radnim danima. Škola posjeduje prilazne rampe za kretanje učenika i odraslih sa poteškoćama u razvoju. Školsko dvorište je ograđeno i uredno. Postavljene su dvije kapije za centralni ulaz i ulaz na sportske terene, koje pored redovne nastave za učenike, koriste i sportski klubovi u vannastavnim terminima. Škola posjeduje i parking za zapošljene koji koriste i radnici i studenti susjedne Srednje poljoprivredne škole i fakulteta. Unutrašnje dvorište (atrijum) služi za odmor nastavnika, a može se koristiti za nastavu u prirodi. U ovom prostoru posađeno je nekoliko stabala platana i postavljene su klupe. Estetsko uređenje unutar zgrade je dosta dobro. Učionice su u dobrom stanju i redovno se održavaju. Procedura za sanaciju krova je u toku. Škola je opremljena funkcionalnim namještajem i zadovoljava potrebe po broju učenika i zahtjeve savremene nastave.
40088	Škola je opremljena računarima i pratećom opremom. Postoje dvije učionice sa po 16 računara, a od ove godine 16 učionica posjeduje računare sa pratećom opremom. U pojedinim učionicama su postavljena projekciona platna za vizuelno izvođenje nastave. Takođe, učionice posjeduju ormare za literaturu, TV i DVD uređaje. U administrativnom bloku postoji šest računara, u biblioteci dva koji se koriste za vođenje školske evidencije, pedagoške dokumentacije, računovodstvenih poslova, materijalnih sredstava i dr. Škola posjeduje i pet lap top računara koji se koriste po potrebi kao i, interaktivnu tablu u kabinetu fizike. Prema anketi učenika, da je u Školi je omogućeno korištenje računara po rasporedu, kao i slobodan pristup internetu, 45,1% je odgovorilo da se potpuno slaže a 23,53% da se uglavnom slaže. ICT koordinator je angažovan po pitanju namjenskog korišćenja i upotrebe računarske opreme.
40089	Raspoloživi resursi su dobro iskorišćeni i u funkciji su realizacije nastavnih i vannastavnih aktivnosti. Sala za fizičko vaspitanje se koristi u skladu sa rasporedom časova, tako da u prvoj smjeni salu koristi 27 odjeljenja, a u drugoj 16 odjeljenja. Rasterećenost sali omogućavaju sportski tereni kada to vremenski uslovi dozvoljavaju.
40090	Školska zgrada nema upotrebnu dozvolu i montažnog je tipa (osnovana je 1. septembra 1982. godine). Postoji dokumentacija o ispravnosti vode čiju analizu vrši lokalni Vodovod. Takođe, postoje izvještaji o ispravnosti električnih instalacija i gromobranske mreže. Protivpožarni aparati su uredno servisirani. Škola posjeduje propisane akte koji garantuju bezbjednost učenika i nastavnika (Pravilnik o kućnom redu, Pravilnik o zaštiti na radu, Pravilnik o zaštiti od požara, Pravilnik u slučaju nepogoda). Urađen je Plan dežurstva učenika i nastavnika. U sveskama dežurstva vodi se,

Br. ind.	Objasnenje
40091	uglavnom, uredna evidencija o dnevnim događajima koji se odnose na zaštitu i bezbjednost učenika. U Knjigu dežurstva učenika se upisuje svaki posjetilac na osnovu podataka i vremena provedenog u Školi. Osvjetljenje školskog prostora je dobro. Grijanje u Školi je na lož ulje. U Školi postoji video nadzor, što dodatno poboljšava bezbjednosne uslove. Neposrednim posmatranjem za vrijeme nadzora zaključuje se da su higijenski uslovi dobri. Prostorije su čiste i uredne. O zdravstvenom stanju učenika brine pedijatrijska služba Doma zdravlja. Sistematski i kontrolni pregledi obavljaju se u Domu zdravlja o kome se preko uprave i odjeljenjskih starješina obavještavaju učenici i roditelji.

Prosvjetni nadzornik: mr Ana Stanišljević

3. Etos ustanove

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta				
			VU	U	Z	NZ	
OPŠTI INDIKATORI							
19	40093	Poštovanje kućnog reda / pravila	9	X			
19	40094	Međuljudski odnosi	8		X		
18	40098	Interpersonalni odnosi nastavnika i učenika/vaspitača i djece	9	X			
16	40095	Estetska uređenost prostora	8		X		
16	40096	Promocija i uloga u zajednici	8		X		
12	40097	Uticaj podsticajnih mjera	10	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			8.61	VEOMA USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40093	Škola ima Pravilnik o kućnom redu koji je istaknut na ulazu u Školu, u zbornici, biblioteci, a, takođe, nalazi se i u svim učionicama. Pravilnik je prilagođen potrebama Škole u odnosu na organizaciju njenog cjelokupnog rada. U cilju praćenja poštovanja Kućnog reda organizovana su dežurstva učenika i nastavnika, kao i pomoćna dežurstva nastavnika u cilju sprječavanja učestalog izlaska učenika iz učionica. Instaliran je video-nadzor koji pokriva holove i ulaz u Školu, salu za fizičko vaspitanje i ulaz u toalete. Zaposleni poštuju pravila ponašanja Kućnog reda, a ukoliko dođe do povrede Pravilnika o kućnom redu ili se naruši kultura ponašanja, sa učenicima obavljaju razgovor pedagog, psihološkinja, direktorica, a na razgovor se pozivaju, po potrebi, i roditelji. U Školi se, takođe, prate i evidentiraju promjene u ponašanju i učenju učenika kojima su izrečene vaspitne mjere i donose mjere za poboljšanje (rad pedagoga, odjeljenjskog starješine, direktora, saradnja sa roditeljom).
40094	Na osnovu rezultata sprovedene ankete među nastavnicima, kao i na osnovu neposrednog razgovora sa zaposlenim tokom nadzora, dolazi se do saznanja da nema zabilježenih konflikata uslovljenih predrasudama u odnosu na socijalni status, nacionalnu, polnu i vjersku pripadnost članova kolektiva. Veliki broj anketiranih nastavnika (88,24%) se potpuno, odnosno, uglavnom, složio sa tvrdnjom da se u Školi pohvaljuju redovno pozitivni postupci zaposlenih i učenika. Među anketiranim nastavnicima je 5,88% nastavnika sa suprotnim mišljenjem. U gotovo identičnom procentu su se izjasnili nastavnici po pitanju mogućnosti da učestvuju u donošenju odluka. Takođe, na osnovu neformalnog razgovora sa zaposlenim može se zaključiti da u kolektivu vlada odgovoran odnos prema radnim obavezama, a evidentni su primjeri saradnje i međusobne razmjene mišljenja. Pri prijemu stranaka kultura komunikacije je na primjerenom nivou.
40098	Rezultati ankete među učenicima govore da su i odnosi između nastavnika i učenika, takođe, dobri. Veliki broj učenika se slaže sa tvrdnjom da ih nastavnici poštuju i podstiču (53,06% se potpuno, 24,49% uglavnom, 20,41% djelimično). Svega 2,04% učenika ima suprotno mišljenje. Takođe, na osnovu neposrednog razgovora sa učenicima, kao i uvidom u rezultate ankete, dolazi se do zaključka da im je pružena mogućnost da iznesu svoje prijedloge i mišljenja, ne samo kroz rad Učeničkog parlamenta, već i putem otvorenih razgovora sa odjeljenjskim starješinama, direktorom i pedagoškinjom. Nastavnici nastoje da prate ponašanje i postupke učenika i da im ukažu na neprimjereno ponašanje. Rezultati ankete pokazuju da su odnosi među učenicima dobri (svega 2,04% anketiranih učenika ne slaže se sa tvrdnjom da su odnosi među učenicima dobri).
40095	Unutrašnji i vanjski prostor Škole je uredan i uređen. Ambijent u holovima i učionicama odgovara estetskim zahtjevima i kriterijumima saznanje stimulacije, neophodne u savremenoj nastavi. Slike, posteri, panoi, vitrine sa peharima i zelenilo podsticajno djeluju na prijatan boravak i rad u Školi. Murali u holu i biblioteci, prilagođeni prostoru i uzrastu učenika, posebno doprinose osjećaju pripadnosti Školi. Školsko dvorište je ograđeno i uredno. U njemu se nalazi sportski poligon za izvođenje nastave fizičkog vaspitanja, odnosno, za odbojku, fudbal, rukomet i košarku. Poligon posjeduje potrebnu infrastrukturu: rasvjetu, koševu, stative, tribine i dr.
40096	Ime Škole je istaknuto na odgovarajućem mjestu. Od promotivnih obilježja Škola ima amblem, dobro uređen sajt i Fejsbuk stranicu. Za Dan škole izlazi školski list „Koraci“. U Ljetopisu, koji se vodi u rukopisu, prapraćeni su i dokumentovani događaji od značaja za Školu. Dnevna dešavanja se evidentiraju u Knjizi dežurstva.
40097	Škola ima Pravilnik o pohvaljivanju i nagrađivanju radnika i učenika za postignute rezultate u radu i na takmičenjima. Pravilnik se primjenjuje, o čemu svjedoče dokazi dati na uvid. Dobitnici diplome "Luča", đak generacije, odlični učenici, učenici koji postižu rezultate u vanškolskim aktivnostima, učenici bez izostanaka, kao i najbolji čitaoci mjeseca (pojedinci i odjeljenja), takođe se nagrađuju. Zaposleni se nagrađuju materijalnom nadoknadom, čija je visina određena Pravilnikom. Škola njeguje raznovrsne oblike podsticajnih mjera. Organizuje i finansira putovanja, razne izlete, kolektivne posjete pozorištu itd. Nastavnici se javno pohvaljuju na sjednicama Nastavničkog vijeća, što saznajemo neposredno iz razgovora sa njima.

Prosvjetni nadzornik: Raba Hodžić

4. Podrška koju ustanova pruža djeci - učenicima

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
18	40099	Podrška učenicima koji zaostaju u savladavanju gradiva	7		X		
13	40104	Podrška nadarenim učenicima/djeci	7		X		
12	40100	Vannastavne aktivnosti / obavezni izborni sadržaji	7		X		
12	40105	Podrška učenicima/djeci sa smetnjama u razvoju	4			X	
11	40106	Prava i dužnosti učenika/poštovanje dječijih prava	8		X		
10	40107	Zaštita i sigurnost učenika/djece	6		X		
8	40101	Realizacija edukativnih i preventivnih programa	8		X		
8	40102	Profesionalna orijentacija	4			X	
8	40103	Kvalitet rada učeničkog parlamenta	6		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			6.41	UGLAVNOM USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40099	<p>Na osnovu zapisnika stručnih aktiva zaključuje se da se dopunska nastava planira i uglavnom realizuje, ali ne iz svih predmeta. Časovi dopunske nastave planiraju se od oktobra. Realizacija dopunske nastave evidentira se u odjeljenjskim knjigama i Knjizi dežurstva nastavnika, ali je ta evidencija neredovna. Pojedini nastavnici vode i svoju evidenciju i u sklopu Godišnjeg izvještaja radi se statistička obrada održanih časova dopunske nastave za pojedine predmete.</p> <p>Uvidom u zaspisnike stručnih aktiva uočava se da se razgovara na temu kako poboljšati uspjeh učenika koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva, ali da ima prostora za unapređenje u segmentu konkretne analize efekata dopunske nastave na postignuća učenika.</p> <p>U Školi je uglavnom prisutan savjetodavni rad pedagoško-psihološke službe sa učenicima koji sporije napreduju u savladavanju nastavnog gradiva.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na nivou stručnih aktiva razviti strategije sa potrebnim elementima za pomoć učenicima koji zaostaju u savladavanju nastavnog gradiva.</p>
40104	<p>Analiza rezultata ankete sprovedene među učenicima, roditeljima i nastavnicima pokazuje da se časovi dodatne nastave redovno održavaju. Iz nekih predmeta se ovaj vid nastave organizuje kao priprema učenika za takmičenja. Međutim, o održanim časovima dodatne nastave vodi se neredovna evidencija u odjeljenjskim knjigama i Knjizi dežurstva nastavnika. Statistički podaci sa brojem realizovanih časova dodatne nastave na nivou Škole urađeni su samo za pojedine predmete. Planovi rada aktiva predviđaju da se na sjednicama raspravlja o ovom vidu nastave, ali u manjoj mjeri se posvećuje pažnja efektima uticaja dodatne nastave na postignuća učenika.</p> <p>Anketiranjem je izvršena identifikacija nadarenih učenika i napravljen je Plan rada sa ovim učenicima, ali nema evidentiranih realizovanih aktivnosti predviđenih Planom.</p> <p>U Školi je formirana Komisija za organizaciju takmičenja. Škola organizuje takmičenja znanja iz biologije, matematike, fizike, hemije, italijanskog i engleskog jezika. Postoje zapaženi rezultati iz biologije, italijanskog i engleskog jezika, kao i recitatora i sportski rezultati. Iz istorije, geografije i matematike održavaju se kvizovi na nivou razreda i međuodjeljenjski kvizovi opšteg znanja u prvom ciklusu. Ostvaruju se dobri rezultati na Državnom takmičenju i Olimpijadi znanja, dok učenici specijalnog odjeljenja na Specijalnoj olimpijadi znanja ostvaruju zapažene rezultate iz biologije.</p> <p>Preporuke</p> <p>Realizovati i redovno evidentirati sve aktivnosti predviđene Planom rada sa nadarenim učenicima.</p>
40100	<p>U Školi je osnovana Komisija za vannastavne djelatnosti. Ove školske godine formirane su brojne sekcije koje se planiraju u skladu sa interesovanjima učenika, a za svaku sekciju postoji plan i program rada i detaljan izvještaj o realizovanim aktivnostima. U radu sekcija učestvuju veliki broj učenika koji se samostalno i slobodno izjašnjavaju i opredjeljuju za određene sekcije predviđene obrazovnim programima. Zabilježeno je učešće učenika u demokratskim radionicama. Rezultati rada sekcija vidljivi su u raznim segmentima rada Škole. Međutim, analiza rezultata upitnika ukazuje na izvjestan stepen nezadovoljstva anketiranih učenika i roditelja u odnosu na realizaciju vannastavnih sadržaja. Tako se 38% anketiranih roditelja i 20% anketiranih učenika negativno izjasnilo u odnosu na navedenu konstataciju iz upitnika.</p> <p>Preporuke</p> <p>Ispitati uzroke nezadovoljstva izvjesnog procenta anketiranih učenika i roditelja izborom sekcija koje Škola nudi učenicima.</p>
40105	<p>Nije organizovana individualna podrška defektologa i stručne službe za učenike s posebnim obrazovnim potrebama u inkluziji. IROP-i nisu urađeni u skladu sa preporukama Komisije za usmjeravanje i na osnovu mogućnosti učenika. IROP-i su dio dokumentacije stručne službe. Opisi sposobnosti učenika često su u suprotnosti sa ciljevima koje učenik treba da savlada. Aktivnosti na času su velikim dijelom usmjerene na asitenata u nastavi i njegovu podršku.</p> <p>Prilikom posjete času crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti u odjeljenju IX-1 učenica s lakim intelektualnim smetnjama koja još uvijek nije naučila da čita sjedi u poslednjoj klupi, sama. Nastavni materijal nije bio prilagođen njenim sposobnostima. Nema individualnu podršku defektologa i stručne službe.</p> <p>Iz uvida u dokumentaciju može se zaključiti da je formiran tim za inkluziju. Nema informacija o sastancima tima, niti</p>

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>preporukama za rad. Član inkluzivnog tima (kao što piše u IROP-u) je roditelj. Međutim, roditelji ne prisustvuju sastancima tima.</p> <p>Škola ima ulogu ekspoziture Resursnog centra „Peruta Ivanović“ iz Kotora, ali nema evidencije o realizovanim aktivnostima. Uloga ekspoziture RC "Peruta Ivanović" Kotor jeste da: organizuje tematske konsultacije sa lokalnim zajednicom i regionalnim školama o smetnji, promociji i posredovanju prema resursnom centru, izrađuje individualizovani radni materijal, prilagođava prostor i nastavni procesa i sprovodi radionice u školi (deca, nastavnici, roditelji): inkluzivne vrijednosti i kultura, individualizacija, izrada individualizovanog radnog materijala, prilagođavanje prostora i nastavnog procesa i sl.</p> <p>U integrisanim odjeljenjima duže vrijeme nastavu po posebnom programu pohađaju dva učenika očuvanog intelektualnog potencijala gdje je je potrebno tražiti reusmjerenje i češći boravak u redovnoj nastavi.</p> <p>U integrisanim odjeljenjima sprovodi se program na tradicionalan način, korišćenjem starih udžbenika koji ne prate aktuelna dešavanja. Prepisivanjem iz starih knjiga učenici koji ne znaju da čitaju i pišu ne uče nova znanja i ne usavršavaju vještine. U radu se ne koristi multisenzorni pristup.</p> <p>Klupe su frontalno postavljene, što nije preporuka u radu s ovim učenicima.</p>
	Preporuke
	U skladu sa IROP-om kreirati nastavni materijal. Defektolozi koji vode integrisana odjeljenja i stručna služba treba da pruže individualnu podršku učenicima u inkluziji i podršku u izradi IROP-a. Potrebno je organizovati sastanke tima za inkluziju, kako bi se pratila postignuća i prilagođavala nastava ovim učenicima. Slati IROP-e Zavodu za školstvo.
40106	<p>Učenike o njihovim pravima i obavezama upoznaju na početku školske godine, na časovima odjeljenjskog starješinstva. Predstavnici Učeničkog parlamenta nijesu uključeni u rad stručnih organa prilikom raspravljanja i odlučivanja o pitanjima koja su od interesa za njih. Učenici su upoznati sa načinom organizacije rada Škole i to na časovima odjeljenjske zajednice, putem Učeničkog parlamenta, oglasne table i Fejsbuk stranice Škole. U Školi se u sklopu Dječje nedjelje obilježava Dan prava djeteta i Svjetski dan djeteta. Takođe se obilježava i Dan ljudskih prava. Po riječima direktorice Škole, nema inicijative učenika (kulturne, sportske i drugo), već Škola uglavnom sama daje predloge. Najčešći oblici nagrađivanja učenika za postignute rezultate u učenju ili takmičenjima su javne pohvale i diplome. Evidencija o pohvalama i nagradama vodi se u Ljetopisu i Izvještaju u radu Škole. Gotovo svi anketirani učenici se slažu sa konstatacijom iz upitnika da su redovno informisani o svojim pravima i dužnostima.</p>
40107	<p>Uslovima koje Škola pruža kada je u pitanju sigurnost i bezbjednost učenika zadovoljno je preko 90% anketiranih učenika. To nije slučaj sa anketiranim roditeljima, gdje je 25% izrazilo nezadovoljstvo po tom pitanju. U Školi se organizuju dežurstva nastavnika i učenika i postoje knjige dežurstva i Knjiga o prijemu stranaka.</p> <p>U Školi se vodi računa o identifikovanju emocionalnih, zdravstvenih i socijalnih potreba učenika, više kroz rad odjeljenjskih starješina, a manje kroz program rada pedagoško-psihološke službe. Da svakom učeniku, kada je to potrebno, Škola nudi pomoć ne slaže se 8,89% i djelimično se slaže 12,22% anketiranih roditelja, dok njih 17,78% nije upoznato sa ovim segmentom rada Škole.</p> <p>Povremeno se, putem radionica, radi na podizanju svijesti učenika o neprihvatljivosti vršnjačkog nasilja. Pozitivni stavovi prema zdravim stilovima života razvijaju se kroz Ekološku sekciju. Veliki procenat anketiranih učenika (43%) i roditelja (38%) smatra da u Školi postoje slučajevi omalovažavanja, vrijeđanja i zlostavljanja učenika.</p> <p>Škola obezbjeđuje produženi boravak.</p>
	Preporuke
	<p>U većoj mjeri realizovati programe kojim se promovišu pravila dobre komunikacije i podiže svijest o problemu nasilja i mogućim rješenjima.</p> <p>Kroz samoevaluaciju, dosljedno i kritički, ispitati sve slučajeve nepovjerenja i nepoštovanja između učenika i nastavnika i između samih učenika.</p>
40101	<p>U Školi se realizuju edukativni programi (prevencija narkomanije, pušenja, alkoholizma). Evidencija o realizovanim edukativnim programima nalazi se u Godišnjem izvještaju rada Škole. Obilježava se Svjetski dan zdravlja. Brojne aktivnosti u vezi sa zaštitom životne sredine sprovode se u okviru Ekološke sekcije i sekcije Mladi fizičari. Na taj način se doprinosi izgradnji ekološke svijesti kod učenika. Obilježava se Dan dječijih prava.</p> <p>Sa konstatacijom iz ankete da Škola vodi brigu o zaštiti učenika od nuđenja ili upotreba droge, alkohola i drugih opojnih sredstava slaže se preko 90% anketiranih učenika, dok se djelimično slaže 12,22%, ne slaže se 8,89% i ne zna 17,78% anketiranih roditelja.</p>
40102	<p>Škola ne posvećuje dovoljnu pažnju orijentaciji učenika u daljem školovanju. Postoji Plan profesionalne orijentacije, ali ne i izvještaj o njegovoj realizaciji. Škola nema Tim za karijernu orijentaciju. Informacije o daljem školovanju učenici mogu dobiti od odjeljenjskih starješina. Povremeno se organizuju posjete učenika srednjih škola učenicima devetog razreda ove Škole. Tako je tokom protekle školske godine organizovana posjeta učenika i profesora JU "Srednja ekonomsko-ugostiteljska škola Bar" učenicima devetog razreda i podijeljeni su flajeri, kao i pozivnica za javno promovisanje Škole ("Dani otvorenih vrata" i "Veče gastronomije"). Djeca predškolske ustanove "Vukosava Mašanović Ivanović" u pratnji vaspitačica i pedagoga posjetila su učenike prvog razreda i učestvovali u zajedničkim aktivnostima (sportski čas).</p> <p>Nije organizovan neki projekat za profesionalnu orijentaciju, niti predavanje za učenike i roditelje. Nije ostvarena saradnja sa ustanovama i organizacijama u vezi sa profesionalnom orijentacijom.</p> <p>Ne vode se portfolija učenika.</p>
	Preporuke
	<p>Osnovati Tim za karijernu orijentaciju koji će realizovati i uredno evidentirati sve aktivnosti predviđene Planom profesionalne orijentacije.</p> <p>Napraviti i uredno voditi portfolija učenika.</p>
40103	Učenički parlament konstituisan je krajem septembra i ne funkcioniše u skladu sa Programom rada. Na sjednicama

Br. ind.	Obrazloženje
	Parlamenta razmatraju se teme bitne za život i rad Škole. Zapisnici se vode uredno. Sastancima prisustvuje psihološkinja Škole. Do sada predstavnici Parlamenta nijesu učestvovali u radu školskih organa. Neke ideje koje su potekle od Parlamenta Uprava prihvata i realizuje. Međutim, ima i onih koje nijesu zaživjele.
Preporuke	
	Uskladiti rad Učeničkog parlamenta sa programom rada.

Prosvjetni nadzornik: Rabija Šarkinović

5. Saradnja sa roditeljima, drugim ustanovama i lokalnom zajednicom

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
31	40108	Saradnja sa roditeljima	8	X		
26	40109	Aktivnost Savjeta roditelja	7	X		
24	40110	Saradnja sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom	7	X		
19	40111	Uključenost roditelja u vaspitno-obrazovni proces	6	X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.12	USPJEŠNO		
Br. ind.	Obrazloženje					
40108	<p>U Planu saradnje sa roditeljima jasno su istaknuti načini i vremenska dinamika njegove realizacije po razredima. Organizovanje opštih roditeljskih sastanaka nije praksa ove škole. Individualni prijem roditelja obavlja se u nekoj od kancelarija, kabinetima ili prostoriji za logopeda. Obezbijeđeni su termini za individualne razgovore u okviru Dana otvorenih vrata. Škola informiše roditelje o vladanju i postignućima njihove djece na roditeljskim sastancima i individualnim razgovorima. Odziv roditelja na roditeljskim sastancima kreće se od 50 do 90%. Zapisnici sa roditeljskih sastanaka su uredni i uglavnom sadržajni. Da dobijaju redovne informacije o postignućima i vladanju svoje djece potpuno i uglavnom se slaže 91,11% anketiranih roditelja.</p>					
40109	<p>Savjet roditelja je konstituisan u skladu sa zakonom i svoje odluke donosi na osnovu Poslovnika o radu iz 2010. godine. Savjet ima definisan Plan rada koji je sastavni dio Godišnjeg plana rada škole. Program rada Savjeta uglavnom je usklađen sa propisanim nadležnostima. Nedostaje razmatranje i davanje mišljenja o kvalitetu Godišnjeg plana rada Škole. Ovaj nedostatak je bio prisutan i u prethodnom nadzoru. Zapisnici sa sastanaka Savjeta su detaljni, sadržajni i sa zaključcima po svakoj tački dnevnog reda. Zapisnici su potpisani od strane predsjednika i zapisničara. Roditelji članovi Savjeta na roditeljskim sastancima informišu ostale roditelje o radu Savjeta, ali i pored toga oko 20% roditelja tvrdi da nijesu upoznati sa odlukama i zaključcima Savjeta roditelja. Stanje o ovom pitanju je bolje u odnosu na prethodni nadzor gdje je ovaj procenat bio dvostruko veći. Sa konstatacijom iz upitnika za roditelje da Škola uvažava mišljenje roditelja o bitnim pitanjima – 10% se ne slaže, a 10% se izjasnilo da ne zna.</p> <p>Preporuke</p> <p>Na sjednici Savjeta roditelja razmatrati Godišnji plan rada Škole. Poboljšati informisanost roditelja o radu Savjeta roditelja.</p>					
40110	<p>Na nivou Škole formirane su, po razredima, komisije za izradu planova saradnje sa lokalnom zajednicom koje imaju zadatak da iz godišnjih planova nastavnika, prikupe i prenesu u jednu svesku, časove koji su vezani za lokalnu sredinu „radi slanja u Sekretarijat za društvene djelatnosti za dobijanje saglasnosti“ i dalje postupanje u vidu iznalaženja mogućnosti za realizaciju tih časova. U svesci Aktiva za engleski jezike piše, u jednom zapisniku, da „se ove školske godine nijesu mogli realizovati ovi časovi jer iz Sekretarijata nije dobijen nikakav odgovor“. Iz navedenog je očigledno da saradnju sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom Škola nije na odgovarajući način organizovala. Svi nastavnici planiraju ishode kroz koje će afirmisati vrijednosti lokalne sredine.</p> <p>S druge strane, u Godišnjem planu rada Škole postoji poglavlje Saradnja sa lokalnom zajednicom u kojem su pobrojane ustanove i organizacije sa kojima Škola saraduje, kao i aktivnosti i sadržaji ove saradnje, bez vremenske dinamike: Dom kulture, Biblioteka, Galerija – kulturne manifestacije, takmičenja, konkursi; Crveni krst – takmičenje iz prve pooči, humanitarne akcije; MUP – predavanja o bezbjednosti u saobraćaju; Dom zdravlja – edukativna predavanja ljekara, sistematski pregledi; Opština Bar – donacije za uređenje školskog prostora, učešće učenika na sportskim takmičenjima, likovnim i literarnim konkursima; Gradsko zelenilo i Poljoprivredno dobro - ozelenjavanje školskog dvorišta; Saradnja sa srednjim školama - posjete, informisanje, distribucija materijala vezano za kriterijum i izbor upisa. Takođe, Škola saraduje i sa Univerzitetom u Baru, Radio Barom, nevladinim organizacijama. Međutim, 14,44% anketiranih roditelja smatra da roditelji nijesu angažovani u kreiranju slobodnog dijela nastavnog programa, a njih 20% se izjasnilo da ne zna. Realizovane aktivnosti iz domena saradnje sa drugim ustanovama i lokalnom zajednicom prate se i bilježe u Ljetopisu škole, Facebook stranici, u zapisnicima Školskog odbora, Nastavničkog vijeća i aktivima. Takođe, Komisija za marketing prati sva dešavanja u Školi za tekuću godinu, radi objavljivanja prigodnih tekstova u medijima u cilju javnog afirmisanja o radu i životu Škole.</p>					
40111	<p>U okviru Plana roditeljskih sastanaka, od prvog do devetog razreda, predviđeno je realizovanje po jednog predavanja mjesečno za roditelje o važnim pitanjima koja se odnose na unapređivanje postignuća njihove djece. Povremeno se poziva roditelj stručnjak kao gost na času. Uključenost roditelja u život i rad Škole se ne analizira, ali su takvi događaji zabilježeni – bilo u dnevniku rada, svesci dežurstva, Ljetopisu. Škola ne preduzima aktivnosti kako bi saznala kakva su očekivanja roditelja od Škole i šta misle o njenom radu. Na tvrdnju iz upitnika da su roditelji uključeni u realizaciju vaspitno-obrazovnog procesa u Školi negativan stav ima 10% roditelja, a njih 5,56% se izjašnjava da ne zna. Na tvrdnju da su roditelji angažovani u kreiranju slobodnog dijela nastavnog programa 14,44% roditelja ima negativan stav, a njih 20% se izjasnilo da ne zna. Takođe, 10% roditelja smatra da Škola ne uvažava njihovo mišljenje o bitnim pitanjima, a njih 10% nema mišljenje o tome (ne zna).</p> <p>Preporuke</p> <p>U okviru interne evaluacije preduzeti aktivnosti o dobijanju informacija o mišljenju roditelja o radu Škole i njihovim očekivanjima u vezi sa istim.</p>					

6.1. Nastava i učenje.

6.1.1. Razredna nastava

Prosvjetni nadzornik:		mr Anka Vučinić-Gujić					
6.1.1.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost							
Ukupan broj nastavnika po datom predmetu:		25					
Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor:		9					
Posjećena odjeljenja:		II-1, II-2, II-4, II-5, III-2, III-3, III-5, IV-2, IV-5					
Broj posjećenih časova:		9					
Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
30	40112	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40113	Planiranje nastave	8		X		
11	40114	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40115	Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	40116	Ocjenjivanje	8		X		
9	40117	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40118	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40119	Dopunska nastava	7		X		
5	40120	Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.78	USPJEŠNO			
Br. ind.	Obrazloženje						
40112	<p>Posjećeni časovi realizovani su oblicima i metodama rada aktivne nastave. Zanimljivim uvodnim aktivnostima (asocijacije, rješavanje rebusa, jezička igra Lanac, razgovor o svakodnevnim životnim situacijama povezanim sa temom umjetničkih i neumjetničkih tekstova) izvršena je emocionalna i sazajna priprema učenika za usvajanje novih nastavnih pojmova i sadržaja. Poštovan je princip postupnosti i dinamika rada usklađivana je sa mogućnostima učenika. Za realizaciju ishoda učenja izvršen je uglavnom izbor relevantnih učeničkih aktivnosti, ali za pojedine časove ne i njihov obim. Raznovrsnim oblicima rada učenici su usmjeravani na doživljavanje tekstualne stvarnosti i prepoznavanje književne vrste (II-4, III-5), kao i na izdvajanje ključnih pojmova iz neumjetničkih tekstova i stvaranje pojmovne mape (IV-2, IV-5). Uspješna interakcija ostvarena je na časovima na kojima su učenici upućivani na primjenu osnovnih pravopisnih pravila (II-1, II-2, II-5) raznovrsnim didaktičkim igrama i aktivnostima (kviz, ispravi greške, dopuni rečenice, pravilno prepisi rečenice i sl.). Na osnovu izvedenog igrokaza učenici su prepoznavali elemente scenskog izvođenja i otkrivali razliku između lika i njegovog dramskog govora (III-2). Odgovarajuća pažnja poklanjana je razvijanju svih komunikacijskih vještina (slušanje, čitanje, govor, pisanje). Učenici su osposobljeni za saradničko učenje, ali mogućnosti timskog rada nijesu u svim odjeljenjima u potpunosti iskorišćene. Dobar primjer vršnjačke edukacije zapažen je u odjeljenju II-2. Atmosfera na časovima bila je radna i prijatna i obilježio je pedagoški pristup svih nastavnika. Međupredmetna i unutarpredmetna povezanost bila je zastupljena u znatnom dijelu nastavnog procesa. Etape nastavnog rada uglavnom su se jasno izdvajale. Na manjem broju časova nije postignuta metodička zaokruženost. Ishodi učenja ostvareni su na uspješan način.</p>						
40113	<p>Godišnji planovi urađeni su blagovremeno i usvojeni su na sastanku Stručnog aktiva. Obrazovno-vaspitni ishodi u skladu su sa Predmetnim programom. Formulacija pojedinih ishoda učenja mogla je biti preciznija. Izvršena je odgovarajuća podjela nastavnog fonda na oblasti (jezik/književnost). Časovi namijenjeni upoznavanju učenika sa kulturnim i jezičkim specifičnostima sredine uglavnom su odgovarajuće planirani. U pojedinim godišnjim planovima rada jasno su izdvojeni časovi posvećeni preduzetničkom učenju i obrazovanju za održivi razvoj. Evidentna je saradnja u planiranju na nivou Aktiva. Osvrt na realizaciju vrše pojedini nastavnici, ali je uglavnom formalne prirode.</p>						
	Preporuke						
	Vršiti kvalitativni osvrt na realizaciju godišnjih planova rada.						
40114	<p>Svi nastavnici imali su pripreme za posjećene, a većina je dala na uvid i za ostale časove. Pripreme sadrže osnovne uvodne podatke (ime nastavnika, razred i odjeljenje, metode i oblike rada, nastavna sredstva, i korelaciju), kao i tok časa razrađen kroz aktivnosti učenika. Ishodi učenja navedeni u pisanim pripremama uglavnom su preuzeti iz Predmetnog programa, ali je u pojedinim slučajevima neprecizan jer upućuje na aktivnost učenja (npr. učenici uvježbavaju pravopisna pravila). Ima primjera planiranja dodatnih zadataka za nadarene učenike (II-1). Izostaje kvalitativni osvrt na realizaciju pisane pripreme.</p>						
40115	<p>Škola uglavnom raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa. U svim učionicama razredne nastave nalaze se TV, DVD, a u mnogim i priručna biblioteka. U pojedinim učionicama postoje stariji modeli računara, ali nijesu u funkciji. Međutim, uvidom u pripreme za ostale časove zapaža se da se koristi CD-plejer, slovarica, edukativni pano i plakati i dr. Odobreni udžbenici koriste se u dovoljnoj mjeri, a pojedine nastavnice koriste i priručnike. Za realizaciju ishoda učenja nastavnice pripremaju nastavne listiće i raznovrstan didaktički materijal. Laptop je funkcionalno korišćen samo na jednom posjećenom času (III-3).</p>						
40116	<p>Svi nastavnici u pisanoj formi evidentiraju postignuća učenika. Planirani su raznovrsni elementi praćenja napredovanja učenika (čitanje, pisanje, usmeno izražavanje, analiza teksta, diktat, aktivnost na času, pravopis i dr.). Međutim, uvidom u</p>						

Br. ind.	Obrazloženje
	lične bilježnice uočava se da kod pojedinih nastavnika izostaje kontinuirano praćenje svih navedenih elemenata. Postoje primjeri tekstualnog zapažanja u cilju potpunijeg sagledavanja učeničkih postignuća (III-2), kao i motivisanja učenika davanjem diploma na kraju mjeseca (II-4). U prvom obrazovnom ciklusu postignuća učenika iz predmeta Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost uglavnom su na nivou „ističe se“ i „postignut u cjelini“. U četvrtom razredu visoka je srednja ocjena na kraju prvog i drugog klasifikacionog perioda (IV-2: 4,26, 4,16; IV-5: 4,3, 4,2) i nije u potpunosti odgovarala pokazanom znanju na časovima. Uvid u pismene zadatke nije bio moguć jer je Predmetnim programom za četvrti razred predviđena izrada jednog pismenog zadatka u toku četvrtog klasifikacionog perioda. Pojedine nastavnice ne pregledaju redovno učeničke sveske za školski i domaći rad.
40117	Učionice u kojima se realizuje nastava su prostrane, pune svjetlosti i predstavljaju prijatno mjesto za učenje. U prostoru za nastavu ima edukativnih plakata (azbuka) i puno učeničkih likovnih radova. Međutim, u pojedinim učionicama nijesu u dovoljnoj mjeri zastupljeni edukativni panoi koji bi upućivali na realizovane ishode iz nastave jezika i nastave književnosti.
	Preporuke
	Nastavnici zajedno sa učenicima treba da izrade panoje koji imaju informativni i saznajni karakter kako bi ispunili zahtjeve savremene nastave.
40118	Stručni aktiv razredne nastave funkcioniše na osnovu usvojenog Plana rada koji sadrži potrebne elemente. Imajući u vidu brojnost članova Aktiva, formiranje aktiva po razredima doprinijelo bi boljoj operativnosti. U toku školske 2017/2018. godine održano je sedam sastanaka, a 2016/2017. godine jedanaest sastanaka, što je u skladu s planiranom dinamikom. Aktiv se bavi organizacionim i stručnim pitanjima. Blagovremeno se usvajaju godišnji planovi rada, planovi dopunske i dodatne nastave, kao i plan saradnje sa lokalnom zajednicom (više je usmjeren na organizaciju, a manje na sadržaj). Na kraju klasifikacionih perioda konstatuje se uspjeh učenika po razredima, ali ne i po predmetima. Izostaje kvalitativna, kao i i uporedna analiza postignuća učenika u odnosu na prethodni period. Postoji evidencija o održanim oglednim/uglednim časovima iz različitih predmeta na nivou Aktiva, ali ne i o stručnoj analizi poslije njihove realizacije. Navedeni su podaci o teorijskim predavanjima, međudjeljenjskim takmičenjima, prijedlozima Komisije za nadarene učenike, kao i Komisije za ujednačavanje kriterijuma pri prelasku učenika u peti i šesti razred. Članovi Aktiva podnose izvještaj o dopunskoj i dodatnoj nastavi, realizaciji škole u prirodi, profesionalnom usavršavanju i dr. Zapisnici se uredno vode i imaju istaknute zaključke.
	Preporuke
	Vršiti kvalitativnu analizu postignuća učenika na kraju klasifikacionih perioda i uporednu analizu u odnosu na prethodni period. Izvršiti stručnu analizu realizovanih oglednih časova.
40119	U prvom ciklusu nastavnici planiraju i organizuju samo dodatnu nastavu. Postoji evidencija o realizaciji dopunske nastave u odjeljenju IV-5 (petnaest časova). U svesci Stručnog aktiva razredne nastave nema evidencije o analizi efekta ovog vida nastave na postignuća učenika.
	Preporuke
	Analizirati efekte dopunske nastave na postignuća učenika.
40120	Nastavnici su izradili planove dodatne nastave i realizuje se od oktobra iz različitih predmeta. U odjeljenjskim knjigama uredna je evidencija o učenicima upućenim na ovaj vid nastave i održanim časovima. Dodatni rad sa učenicima nastavnici ostvaruju i u okviru brojnih vannastavnih aktivnosti. U svesci Aktiva postoje podaci o realizaciji dodatne nastave, ali ne i o njenim efektima na postignuća učenika.
	Preporuke
	Analizirati efekte dodatne nastave na postignuća učenika.

Prosvjetni nadzornik: Miodrag Lalić

6.1.1.2. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 25

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 8

Posjećena odjeljenja: II-3, III-1, IV-3, IV-4, V-1, V-2 i V-3.

Broj posjećenih časova: 8

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40121	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40122	Planiranje nastave	7		X		
11	40123	Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40124	Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	40125	Ocjenjivanje	9	X			
9	40126	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	7		X		
8	40127	Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40128	Dopunska nastava	8		X		
5	40129	Dodatna nastava	7		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.88	USPJEŠNO			

Br. ind.	Opis
40121	U uvodnim djelovima časova, pregledani su domaći zadaci, obnovljeno je ranije učeno gradivo i istaknuti su ishodi učenja. Tokom posjećenih časova bile su zastupljene metoda razgovora, ilustrativno-demonstrativna i tekst metoda (rad sa udžbenikom). Pored frontalnog rada, na većini posjećenih časova bilo je aktivnosti u okviru kojih su učenici samostalno ili u paru rješavali zadatke iz udžbenika ili nastavnih listića. Interaktivna nastava bila je zastupljena u II-3 odjeljenju. Nastavnici su usklađenom promjenom aktivnosti i misaonim aktiviranjem održavali pažnju i zainteresovanost učenika. U posjećenim odjeljenjima dominirali su prijateljski odnosi i razvijale se pozitivne osobine svakog pojedinca. U završnim fazama posjećenih časova nastavnice su zadale domaće zadatke, a na pojedinim od njih izostao je rezime ostvarenosti ishoda učenja.
40122	Nastavnici imaju Godišnje planove rada, urađene u skladu sa Predmetnim programom. Svi nastavnici koji izvode nastavu u jednom razredu rade to po zajedničkom Planu rada. Osnovni elementi Godišnjih planova rada (obrazovno-vaspitni ishodi, ishodi učenja i pojmovi i sadržaji) raspoređeni su po mjesecima. U pojedinim Planovima nije navedena podjela časova po obrazovno-vaspitnim ishodima (II i V razred). Poslije svakog mjeseca osvrt na realizaciju nastavnici uglavnom formalno pišu „Plan je realizovan“, a izostaju preporuke za korekciju Plana rada u narednom periodu. Časovi koji nijesu centralno planirani (saradnja sa lokalnom zajednicom) navedeni su u Godišnjem planu rada i izdvojeni kao poseban dokumentat.
	Preporuke
	Časovi koji nijesu centralno planirani mogu se rasporediti na obrazovno-vaspitne ishode koji su povezani sa svakodnevnim životom uz formulisanje odgovarajućih ishoda učenja.
40123	Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu/učenje, pa tako rade pripreme u elektronskoj formi, a pojedini se služe priprema napisanim u notesima. Posjećeni časovi su realizovani prema priloženim priprema sa odgovarajućom didaktičko-metodičkom strukturom. Poslije održanog časa nastavnici rijetko evidentiraju napomene o realizaciji planiranog.
40124	Škola je solidno opremljena osnovnim nastavnim sredstvima i udžbeničkom literaturom za realizaciju Predmetnog programa. U nastavi se koriste odobreni udžbenici, postojeća nastavna sredstva, nastavni listići i drugi didaktički materijali. Računari se koriste za pisanje planova, nastavnih listića i priprema, a povremeno za realizaciju. Na posjećenim časovima u odjeljenjima III-4 i IV-4 uspješno je korišćena informatička tehnologija.
40125	Ocjenjivanje učenika je u skladu sa zakonom. Većina nastavnika koristi posebne liste/sveske za ličnu evidenciju postignuća učenika, pa imaju uvid u kvalitet učeničkih znanja i objektivnu procjenu njihovih mogućnosti. Izbor zadataka za pismene radove u V razredu odgovara zahtjevima iz Predmetnog programa. Na osnovu uvida u učeničke sveske može se zaključiti da nastavnici pregledaju domaće zadatke redovno i da je praćenje samostalnog rada učenika u njihovim školskim sveskama evidentno (u IV i V razredu manje prisutno).
40126	Učionice, oprema i namještaj ispunjavaju svoju osnovnu funkciju, tako da je prostor u kome se odvija vaspitno-obrazovni proces podsticajan za učenje. Na zidovima učionica II-3, III-1, III-4 i IV-4 odjeljenja ima estetski-informativno-saznajnog materijala koji doprinosi savladavanju zahtjeva savremene nastave. U ostalim učionicama ima znatno manje radova učenika i nastavnika sa obrađenim sadržajima iz matematike. Stručni aktivni potrebna nastavna sredstva i didaktički materijal obezbjeđuju u neposrednom dogovoru sa Upravom škole.
	Preporuke
	U narednom periodu posvetiti više pažnje prilikom uređenja učioničkog prostora estetski, sazajnim i informativnim materijalima.
40127	Stručni aktiv razredne nastave sačinjavaju svi nastavnici i profesori razredne nastave koji predaju u I, II, III, IV i V razredu. Rad Stručnog aktiva je planiran po mjesecima. Po klasifikacionim periodima analiziraju se postignuća učenika, a u analizama često izostaju tabelarni pregledi uspjeha, kao i zaključci i preporuke za naredni period. Takođe, na sastancima se razmatraju stručna pitanja, realizuju teorijska predavanja i analiziraju ogledni časovi. Sastanci Stručnog aktiva se redovno održavaju (od početka školske godine održano je sedam sastanka).
	Preporuke
	U zapisnicima više značaja dati analitičkom prikazu postignuća učenika i navođenju preporuka od značaja za naredne aktivnosti.
40128	Dopunska nastava je uredno planirana. Prema evidenciji u odjeljenjskim knjigama (IV i V razred) od početka oktobra

Br. ind.	Objasnenje
	realizovano je od 15 do 20 časova.
40129	Dodatna nastava je korektno planirana. Prema evidencijama u odjeljenjskim knjigama broj realizovanih časova je nešto manji od dopunske nastave.

6.1.2. Obavezni nastavni predmeti

Prosvjetni nadzornik: mr Anka Vučinić-Gujić

6.1.2.1. Crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 5

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 5

Posjećena odjeljenja: VI-1, VII-3, VII-5, VIII-3, IX-3

Broj posjećenih časova: 5

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40130 Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40131 Planiranje nastave	8		X		
11	40132 Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40133 Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	40134 Ocjenjivanje	7		X		
9	40135 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40136 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40137 Dopunska nastava	8		X		
5	40138 Dodatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.95		USPJEŠNO		

Br. ind.	Objasnenje
40130	Nastava je realizovana raznovrsnim oblicima i metodama rada. Uvodni podsticaj ostvaren je zanimljivim aktivnostima (otkrivanje polja asocijacije, kviz znanja) ili obnavljanjem ranije stečenih književnoteorijskih i jezičkih pojmova. Pravovremeno su najavljeni nastavni sadržaji. Podsticane su misaone aktivnosti učenika, usmjeravani su na iznošenje sopstvenih stavova i kritičko mišljenje, ali su bila zastupljena i pitanja reproduktivnog karaktera. Časovi posvećeni nastavi jezika uključivali su rad na neumjetničkom tekstu, korišćen je udžbenik u dovoljnoj mjeri, ali je izostala povratna informacija većeg broja učenika. Učenici su osposobljeni za sadničko učenje (radu grupi, paru), ali mogućnosti timskog rada nijesu na svim časovima u potpunosti iskorišćene. Odgovarajuća pažnja poklanjana je razvoju komunikacijskih vještina. Unutarpredmetna i međupredmetna povezanost uglavnom su konkretizovane. Nastavnice su na pedagoški način usmjeravale učenike i pružale im jasna objašnjenja. Ishodi učenja ostvareni su na uspješan način.
40131	Godišnji planovi urađeni su blagovremeno i usvojeni su na sastanku Stručnog aktiva. U skladu su sa Predmetnim programom i sadrže potrebne elemente (obrazovno-vaspitne ishode, ishode učenja, pojmove/sadržaje). Distribucija nastavnog fonda na oblasti (jezik/književnost) uglavnom je odgovarajuća. U pojedinim planovima rada nije označeno da će se nastava jezika realizovati radom na neumjetničkom tekstu. Planirane su i označene međupredmetne teme. Manjem broju ishoda učenja posvećenom upoznavanju učenika sa kulturnim i jezičkim specifičnostima sredine nedostaje precizna formulacija. Osvrt na realizaciju nije sastavni dio svih godišnjih planova rada.
	Preporuke
	Vršiti kvalitativni osvrt na realizaciju godišnjih planova rada.
40132	Nastavnice se redovno pripremaju za nastavu. Dale su na uvid pripreme za posmatrane, kao i za ostale časove. Sadrže potrebne elemente nastave i aktivnosti učenika predstavljene kroz etape časa. U pojedinim slučajevima planiran je veliki broj ishoda, čime je onemogućeno njihovo ostvarivanje. Kvalitativni osvrt na realizaciju pisanih priprema vrši jedna nastavnica (VIII-3).
40133	Škola uglavnom raspolaže nastavnim sredstvima potrebnim za realizaciju Predmetnog programa. U nastavi se koriste odobrene čitanke i udžbenici iz jezika. Za realizaciju ishoda učenja nastavnice pripremaju nastavne listiće. Na tri posjećena časa (VI-1, IX-3, VII-5) uglavnom je funkcionalno korišćen laptop u pojedinim etapama rada. Jedna nastavnica bila je uključena u obuku i povremeno koristi DAISY čitanke.
40134	Sve nastavnice dale su na uvid bilježnicu u kojoj vrednuju postignuća učenika u različitim komunikacijskim vještinama. Na sastanku Stručnog aktiva razgovarano je o kriterijumima ocjenjivanja i donijeta odluka da učenici dobijaju zaključnu ocjenu na osnovu pismenog i kontrolnog zadatka, govornih i pravopisnih vježbi i nastavnih listića, a da se na pismenim zadacima vrednuje poznavanje pravopisa i gramatike, odgovor na zadatu temu, postupnost u izražavanju, uočljivi kompozicioni djelovi i upotreba pisama. Aktiv se bavio pitanjem vrednovanja učeničkih sastava u školi, kao i na eksternom ispitu i ukazao na potrebu pripremanja učenika za takav vid provjere. Većina testova datih na uvid ne sadrži bodovnu skalu, ali je broj bodova označen pored svakog pitanja. U njima su uglavnom zastupljeni zadaci otvorenog i poluotvorenog tipa, i to uglavnom iz nastave jezika. Uvidom u odjeljenjske knjige zapaža se da postoji veliki raspon u srednjoj ocjeni na kraju prvog klasifikacionog perioda i kreće se od 2,59 (IX-3), 3,07 ((VIII-3), 3,54 (VII-5) do 3,93 (VII-3) i 4,00 (VI-1), što ukazuje da treba ujednačiti kriterijum ocjenjivanja. Teme za pismeni zadatak prilagođene su uzrastu učenika. Srednja ocjena na pismenim zadacima na nivou odjeljenja uglavnom je niža u odnosu na srednju ocjenu na kraju klasifikacionog perioda.

Br. ind.	Objasnenje
	Primjetan je manji broj pismenih zadataka koji pored brojčane ocjene ne sadrži pisano obrazloženje. Na jednom času vrednovana su postignuća učenika (VIII-3).
40135	Nastava Crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti realizuje se u četiri specijalizovane učionice koje su prostrane i osvjetljene, a manji broj časova u kabinetima drugih predmeta. Prostor za nastavu predstavlja podsticajno mjesto za učenje i upućuje na realizovane ishode iz nastave jezika i književnosti. Ispunjenost estetskih, sazajnih i informativnih zahtjeva posebno je uočena na posjećenim časovima u VIII-3 i VII-3.
40136	Plan rada Stručnog aktiva blagovremeno je usvojen i sadrži aktivnosti raspoređene po mjesecima, kao i nosioce realizacije. Sastanci se održavaju prema planiranoj dinamici, uz učešće svih članova, a postoji evidencija i o vanrednim sastancima. Na kraju klasifikacionih perioda tabelarno se prikazuje srednja ocjena po razredu, ali ne i po nastavniku i odjeljenju, što onemogućava uvid u kriterijum ocjenjivanja. Na nivou Aktiva organizuju se ogledni/ugledni časovi i daje stručna analiza nakon njihove realizacije. Nema evidencije o hospitacijama u okviru Aktiva. Aktiv vrši analizu uspjeha učenika na eksternoj provjeri znanja. Postoje podaci o teorijskim predavanjima unutar Aktiva, obilježavanju važnih datuma, nabavci stručne literature, pripremama za školsko takmičenje recitatora, Fejsbuk stranici Škole, profesionalnom usavršavanju nastavnika i dr. Aktiv vrši i periodičnu evaluaciju (na kraju klasifikacionih perioda) Akcionog plana u kojem su navedeni ciljevi, zadaci, aktivnosti, nosioci i dinamika realizacije, kao i instrumenti evaluacije. Zapisnici su pregledni, sadržajni i imaju izdvojene zaključke.
	Preporuke
	Uspjeh učenika na kraju klasifikacionih perioda tabelarno predstavljati po odjeljenju i nastavniku.
40137	Nastavnice su izradile planove dopunske nastave i realizacija je počela od oktobra. U odjeljenjskim knjigama evidentirani su održani časovi i učenici upućeni na ovaj vid nastave. U svesci Stručnog aktiva postoji evidencija da pojedine nastavnice analiziraju efekte dopunske nastave na postignuća učenika.
40138	Dodatna nastava je planirana, ali je ne realizuju sve nastavnice. Međutim, dodatni rad sa učenicima nastavnice ostvaruju u okviru dramske, literarne i novinarske sekcije za koje imaju odgovarajuće planove rada. Aktivnosti su usmjerene na uređivanje Fejsbuk stranice Škole, takmičenje recitatora, pravljenje zbornika učeničkih radova i knjige bajki, osmišljavanje priloga za školski list „Koraci“, obilježavanje značajnih datuma, učešće dramske sekcije na Festivalu dječjeg teatra Crne Gore, evaluaciju projekta „Čitalački pasoš“, čime značajno doprinose kulturnom identitetu Škole.

Prosvjetni nadzornik: Rabija Šarkinović

6.1.2.2. Engleski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 6

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 6

Posjećena odjeljenja: VI-2, VII-5, VIII-2, V-4, IX-3, IV-5

Broj posjećenih časova: 6

Tež. koef. Aspekti utvrđivanja kvaliteta

			Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI				VU	U	Z	NZ
30	40139	Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40140	Planiranje nastave	7		X		
11	40141	Pisane pripreme za čas	7		X		
11	40142	Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	40143	Ocjenjivanje	7		X		
9	40144	Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40145	Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40146	Dopunska nastava	7		X		
5	40147	Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.52	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40139	Nastavnice su u uvodnom dijelu časova motivisale učenike za rad i najavile nove ishode učenje kroz različite aktivnosti: stavljanje u Past Simple nepravilnih glagola sa zadate liste (VI-2), opisivanje fotografija sa znamenitostima zemlje koja će biti u fokusu novog teksta (VII-5), povezivanje dijela prethodne priče/teksta sa novim - kroz pitanja i odgovore (VIII-2), nabiranje i opisivanje dnevnih/rutinskih aktivnosti (V-4), razgovor o putovanjima i slušanje teksta o putovanju po Evropi (IX-3) i obnavljanje naziva za djelove tijela sa postavljenog postera, ponavljajući za nastavnicom (IV-5). U daljem toku časova, učenici su, koristeći sve četiri jezičke vještine, rješavali zadatke zatvorenog (popunjavanje, povezivanje, čitanje po ulogama) i otvorenog tipa (pisanje priče, dopisivanje završetka priče, pisanje funkcionalnog teksta - oglasa, iznošenje svog mišljenja, sprovođenje kratkog intervjua). Učenici su postavljali i odgovarali na pitanja, rješavali zadatke poslije odslušanog teksta, provjeravali tačnost svojih zadataka, planirali putovanje – radeći individualno, u paru ili rjeđe u grupama. Nedostaje veća interaktivnost i osamostaljivanje učenika u korišćenju ciljanog jezika. Instrukcije i objašnjenja nastavnica su jasna. Zadaci su usmjereni ka dostizanju ishoda učenja. Atmosfera na časovima je radna i demokratska uz njegovanje kulture dijaloga.
40140	Godišnje planiranje obuhvata godišnje planove redovne, dopunske i dodatne nastave. Godišnji planovi redovne nastave sadrže potrebne elemente. Međutim, neposrednim uvidom zaključujemo da su u nekim planovima uvedeni novi ishodi učenja kojih nema u Predmetnom programu, da se neki sadržaji umjesto u jednom – obrađuju u nekom drugom razredu

Br. ind.	Obrazloženje
	(Conditional Sentences 0,1). Obilježeni su ishodi otvorenog dijela programa. Piše se osvrt na realizaciju. Preporuke
	Pri godišnjem planiranju ishodi učenja iz Predmetnog programa se ne mogu mijenjati, modifikovati niti uvoditi novi te u tom smislu izvršiti potrebne korekcije godišnjih planova. Potrebno je povezati ishod/ishode učenja sa sadržajem/pojmovima i materijalom/nastavnim sredstvom.
40141	Nastavnice se pripremaju za nastavu. Date su na uvid pisane pripreme za posjećene časove koje uglavnom sadrže potrebne elemente. Istaknute su faze časa i aktivnosti učenika sa primjerima zadataka i njihovim rješenjima. Piše se osvrt na realizaciju. Međutim, i kod nekih pisanih priprema (kao i kod nekih godišnjih planova rada) uvedeni su ishodi učenja kojih nema u Predmetnom programu (kao npr. traži, prepozna i piše uslovne rečenice, planira put po Evropi). Preporuke
	U pisanim priprema koristi ishode učenja iz Predmetnog programa.
40142	U nastavi se koriste raspoloživa nastavna sredstva: udžbenički komplet, CD plejer, geografske mape, fotografije i realije. Upotreba savremene tehnologije nije još zaživjela. Preporuke
	Osavremeniti nastavu upotrebom informatičke tehnologije.
40143	Postignuća učenika se prate i bilježe u sveskama nastavnica za tu namjenu. Pojedine nastavnice pišu komentare i zapažanja o učeniku. Usaglašena je bodovna skala za ocjenjivanje testova i pismenih zadataka. U toku posjećениh časova učenici su pohvaljivani za svoje odgovore, ali njihova postignuća nijesu vrednovana.
40144	Za nastavu engleskog jezika opredijeljena su dva kabineta/specijalizovane učionice. Ove učionice su solidno uređene sa TV aparatom, CD plejerom, magnetnom bijelom tablom, ormarima za priručnu literaturu. Osvijetljene su i prostrane. Na zidovima ima radova učenika. Preporuke
	Po mogućnosti Škole opremiti veći broj kabineta za nastavu engleskog jezika.
40145	Aktiv stranih jezika ima plan rada koji se realizuje predviđenom dinamikom. Aktiv daje tabelarni prikaz uspjeh učenika po razredima poslije klasifikacionih perioda (ali ne po nastavniku i odjeljenjima u kojima taj nastavnik predaje), realizuju se i analiziraju časovi "aktivne" nastave (ogledni ili ugledni časovi), održavaju se i analiziraju stručno-teorijska predavanja, daju se zaključci na kraju svake sjednice Aktiva sa mjerama za poboljšanje rada. Vršiti se polugodišnja i godišnja analiza rada Aktiva. Međutim, u zapisnicima nema tragova da se nastavnici bave ujednačavanjem kriterijuma ocjenjivanja učenika. Preporuke
	Tabelarni prikaz postignuća učenika prikazivati po nastavniku i odjeljenjima u kojima predaje i analizirati eventualne razlike u kriterijumu ocjenjivanja.
40146	Sve nastavnice imaju planove rada dopunske nastave. Dopunska nastava se realizuje po rasporedu a evidencija se vodi u dnevnicima rada. U prvom polugodištu realizovano je i do 12 časova po nastavniku.
40147	Sve nastavnice imaju planove rada dodatne nastave. Dodatna nastava se realizuje po rasporedu a evidencija se vodi u dnevnicima rada. Nastavnice su angažovane i u radu sa sekcijom za engleski jezik. Takođe, kao rezultat dodatnog rada sa učenicima su i učešća učenika na Državnom takmičenju. Prethodne školske godine tri učenika su na Državnom takmičenju osvojila solidan broj bodova – 89, 88 i 87 od mogućih 120.

Prosvjetni nadzornik: Nermin Hajdarpašić

6.1.2.3. Fizičko vaspitanje

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 4

Posjećena odjeljenja: VIII-5, IX-4, VII-3, IV-5, IX-2, IX-3.

Broj posjećениh časova: 6

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40148 Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40149 Planiranje nastave	7		X		
11	40150 Pisane pripreme za čas	7		X		
11	40151 Upotreba nastavnih sredstava	7		X		
10	40152 Ocjenjivanje	7		X		
9	40153 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	5			X	
8	40154 Rad Stručnog aktiva	5			X	
5	40155 Dopunska nastava					
5	40156 Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.01		USPJEŠNO		

Br. ind.	Objasnenje
40148	U nastavi se koriste razliĉiti oblici, metode i tehnike rada u zavisnosti od sadržaja i ciljeva ĉasa. Na ĉasu su uglavnom ostvareni zadaci svake faze ĉasa, prema planu realizacije. Dinamika rada se prilagođava mogućnostima uĉenika. Upotrebljavaju se raspoloživa nastavna sredstva. Nastavnici daju precizna uputstva jasno usmjerena na rad uĉenika. Na ĉasu se posvećuje pažnja uĉenicima koji sporije napreduju. Ciljevi i zadaci ĉasa uglavnom su ostvareni.
40149	Godišnji planovi rada su urađeni blagovremeno i u većoj mjeri su usklađeni sa Predmetnim programom. Nemaju svi planovi preraspodjelu fonda ĉasova po predmetnim oblastima sa jasnom vizijom u kom pravcu treba usmjeravati nastavni proces. Planiranje je uglavnom zasnovano na ishodima. Planom je iskazano uvaŹavanje lokalnih specifiĉnosti kroz odabir sadržaja koje preferira lokalna zajednica. Godišnji plan rada se realizuje predviđenom dinamikom.
40150	Nastavnici imaju odgovarajuće pripreme za ĉas koji se realizuje. Pripreme su osmišljene, ali ne uvijek i jasno usmjerene prema očekivanim ishodima. Prilikom pripremanja nastave koristi se stručna literatura, internet i drugi izvori. U pripremama nijesu uvijek predviđene aktivnosti razliĉite težine. Po realizovanim ĉasovima pojedini nastavnici unose zapaŹanja i dopune i koriste ih u sledećem pripremanju.
40151	Škola raspoloŹe potrebnim nastavnim sredstvima, ali ne i u dovoljnoj mjeri, imajući u vidu da se nastava uglavnom realizuje sa dva i tri odjeljenja istovremeno. U nastavi se koriste raspoloživa nastavna sredstva.
40152	Ocjenjivanje se vrši u skladu sa propisanim pravilima o ocjenjivanju uĉenika. Svi nastavnici, neko na sveobuhvatniji a neko na formalniji naĉin, biljeŹe podatke o rezultatima uĉenja, kao i podatke o odnosu prema nastavi. Kriterijum ocjenjivanja nije u potpunosti usaglašen na nivou Aktiva, tako da se srednja ocjena razlikuje kod razliĉitih nastavnika. Sveobuhvatno formativno i sumativno ocjenjivanje, sa jasnim kriterijumom, uoĉeno je u odjeljnjima VII-3 i IX-2. Nastavnici poštuj u tvrđenu proceduru izvještavanja uĉenika i roditelja.
40153	Prostor u kome se odvija nastavni proces (sportska dvorana) hladan je i nedovoljno uslovan za adekvatnu realizaciju programskih sadržaja. Nastavnici ulaŹu veliki napor da u takvim uslovima motivišu uĉenike za rad. Nastavnici redovno pokreću inicijativu za nabavku neophodnih nastavnih sredstava.
	Preporuke
	Pokrenuti projekat obezbjeđivanja grijanja u sportskoj dvorani i obezbijediti nedostajuća nastavna sredstva.
40154	Plan rada Stručnog aktiva ne sadrŹi sve elemente iz nadležnosti ovog organa. Na sjednicama Aktiva vrši se analiza uspjeha uĉenika, ali na priliĉno formalan naĉin, bez jasnih zakljuĉaka. Na Aktivu se razmatraju i pitanja od vaŹnosti za obrazovno-vaspitni rad (analiza uglednih i oglednih ĉasova; otvoreni dio programa; povremeno i usaglašavanje kriterijuma ocjenjivanja). Plan rada Stručnog aktiva uglavnom se realizuje predviđenom dinamikom.
	Preporuke
	Stručni aktivni treba da se detaljnije bave analizom vaspitno-obrazovnog rada, razmatranjem stručnih pitanja, stručnim usavršavanjem, poboljšanjem kvaliteta nastave i uĉenja, međupredmetnom korelacijom i usaglašavanjem kriterijuma ocjenjivanja.
40156	Uĉenici ove Škole postiŹu zapaŹene rezultate na opštinskim, regionalnim, a povremeno i državnim takmiĉenjima. Naroĉito su uspješni iz atletike, košarke i rukometa.

Prosvjetni nadzornik: Nevena Ćabrilo

6.1.2.4. Hemija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 2

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 2

Posjećena odjeljenja: VII-1; VIII-5; IX-2

Broj posjećenih ĉasova: 3

TeŹ. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
			VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI						
30	40157 Organizacija nastave/uĉenja na ĉasu	10	X			
11	40158 Planiranje nastave	10	X			
11	40159 Pisane pripreme za ĉas	10	X			
11	40160 Upotreba nastavnih sredstava	9	X			
10	40161 Ocjenjivanje	10	X			
9	40162 Uslovi rada na koje moŹe uticati nastavnik/vaspitaĉ	8		X		
8	40163 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40164 Dopunska nastava	9	X			
5	40165 Dodatna nastava	10	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/uĉenja		9.50	VEOMA USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40157	Organizacija ĉasova je u potpunosti prilagođena planiranim ishodima uĉenja. Nastavu hemije karakteriše demokratski odnos i međusobno uvaŹavanje, saradnja i poštovanje aktera nastavnog procesa. Nastavnici se istiĉu svojim stavom, posvećenošću, profesionalnošću i odgovornošću prema pozivu koji rade. Uvodni dio ĉasa je vrlo efikasan i u potpunosti doprinosi ostvarivanju planiranih ishoda uĉenja. Upotrebom ICT u nastavi i kombinacijom dijaloške, monološke, demonstrativne metode i samostalnog rada uĉenika sa frontalnim i grupnim oblikom rada i radom u paru postigla se odgovarajuća dinamika ĉasa, što je posebno bilo izraŹeno u

Br. ind.	Obrazloženje
	sedmom razredu. U sedmom razredu je u potpunosti dominirala primjena aktivnih oblika nastave/učenja, tako da su učenici rješavanjem problema, učenjem na pogreškama i praktičnim radom putem otkrića dostizali predviđene ishode učenja. Sve aktivnosti su bile organizovane tako da su ih učenici direktno povezivali sa praktičnom primjenom. Organizacija nastave je takođe bila prilagođena učeniku sa posebnim obrazovnim potrebama. U osmom i devetom razredu upotreba planiranih nastavnih sredstava i pomogala bila je potpuno u službi postavljenih ciljeva podižući kvalitet usvojenih znanja, vještina i stavova. Atmosfera na časovima je opuštena, komunikacija između nastavnica i učenika intenzivna, učenici veoma motivisani i u potpunosti uključeni u planirane aktivnosti u svim razredima. Zastupljena je vertikalna i horizontalna korelacija tokom kompletnog dijela nastave. Organizacija vremena je ispoštovana u potpunosti te su časovi zaokruženi kao cjelina na metodički dobar način sa problemskim pitanjima, asocijacijama i rješavanjem postavljenih zadataka.
40158	Godišnji planovi rada su blagovremeno urađeni i usvojeni na sjednici Stručnog aktiva. Planovi su u skladu sa važećim Predmetnim programom. Sadrže preporučene elemente. Otvoreni dio kurikuluma i međupredmetne teme su jasno označeni u skladu sa datim preporukama. Osvrt na realizaciju se daje poslije svakog obrazovno-vaspitanog ishoda sa predloženim korekcijama za narednu godinu.
40159	Nastavnice se u potpunosti pripremaju za nastavu. Pripreme sadrže tok časa, predviđene aktivnosti vode dostizanju planiranih ishoda učenja, dati su zadaci za domaći rad, dok se osvrt na realizaciju časa vrši kontinuirano. Pored pisanih priprema, nastavnice pripremaju i različite vrste usmenih i pisanih vježbanja, modele i grafikone, Power point prezentacije, nastavne listiće, uputstva za praktične aktivnosti, kao i raznovrsne zadatke za provjeru postignuća učenika.
40160	U nastavi se koriste nastavna sredstva i pomagala sa kojima Škola raspolaže. U nastavnom procesu se koristi raznovrstan didaktički materijal kojim se postiže odgovarajuća motivisanost i aktivnost učenika. Informatička tehnologija i internet su dostupni i kontinuirano se koriste u sedmom razredu dok se informatička tehnologija i internet rjeđe koriste u realizaciji nastavnog procesa u VIII i IX razredu. U nastavi se redovno koriste odobreni udžbenici uz upotrebu dodatne literature.
40161	Nastavnice imaju učnički portfolio iz kojeg se vidi da se ocjenjivanje sprovodi kontinuirano. Ocjenjivanje je javno, ocjenjuju se sve aktivnosti učenja, što podstiče samopouzdanje učenika i kontinuitet u radu. Tokom nadzora učenici su pokazali solidna znanja iz hemije. U 7. razredu je prisutno i vršnjačko ocjenjivanje.
40162	Nastava hemije je kabinetskog tipa. Kabineti su opremljeni hemikalijama, reagensima i neophodnim laboratorijskim priborom i svi sadržaji koji su urađeni tokom nastave djeluju podsticajno na učenike, ali ne zadovoljavaju u potpunosti zdravstvene zahtjeve i zahtjeve Predmetnog programa. Nastavnice su razgovarale o potrebnim adaptacijama u kabinetu nastavnim sredstvima i u fazi su izrade specifikacije prema zahtjevima Predmetnog programa.
40163	Plan rada Stručnog aktiva sadrži potrebne elemente i poslije svakog klasifikacionog perioda vrši se kvantitativno-kvalitativna analiza postignuća učenika sa prijedlogom mjera za njihovo poboljšanje. Na sastancima se razmatraju stručna pitanja, povremeno se organizuju ogledni i ugledni časovi. Plan rada Stručnog aktiva se realizuje predviđenom dinamikom uz učešće većine članova.
40164	Dopunska nastava je korektno planirana i redovno se realizuje o čemu svjedoči uredna evidencija u odjeljenjskim knjigama.
	Preporuke
	Poslije svakog klasifikacionog perioda vršiti kvantitativno-kvalitativnu analizu postignuća učenika sa prijedlogom mjera za njihovo poboljšanje.
40165	Dotatna nastava se planira, realizuje i blagovremeno evidentira o čemu svjedoči uredna evidencija u odjeljenjskim knjigama. Učenici se upućuju na školska takmičenja, a učenici koji ostvare najbolje rezultate učestvuju na Državnom takmičenju i Olimpijadi znanja. Redovno se analiziraju efekti dodatne nastave sa osvrtom na kvalitet uspješnosti

Prosvjetni nadzornik: Radovan Popović

6.1.2.5. Istorija

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VI-3, VII-5, VIII-5

Broj posjećenih časova: 3

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40166 Organizacija nastave/učenja na času	8		X		
11	40167 Planiranje nastave	9	X			
11	40168 Pisane pripreme za čas	6		X		
11	40169 Upotreba nastavnih sredstava	8		X		
10	40170 Ocjenjivanje	9	X			
9	40171 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40172 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40173 Dopunska nastava	9	X			
5	40174 Dodatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		8.09	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40166	Uvodni dio časa je realizovan tako da je afirmisao povezivanje prethodnih znanja sa definisanim ishodom časa. Na času dominira primjena aktivnih oblika učenja sa kombinacijom različitih metoda rada. Nastavnici navode učenike na međupredmetnu povezanost. Učenici razvijaju osjećaj lične odgovornosti i navike za samostalan rad i rad u grupama. Nastavnike instrukcije i klima na času razvijaju saradnički odnos. Povratna informacija od učenika je prisutna na većem dijelu časa. Ishodi učenja su na metodički dobar način ostvareni.
40167	Godišnji planovi su urađeni kvalitetno uz uvažavanje metodoloških preporuka Zavoda za školstvo i timskog rada nastavnika. Jasno su označeni ishodi koji nijesu centralno planirani. Nakon realizacije ishoda daje se osvrt na ostvareno.
40168	Nastavnici imaju pripreme koje sadrže osnovne elemente za organizaciju nastave. U njima su dobro iskazane glavne misli, stavovi i didaktička rješenja.
40169	Nastavna sredstva i stručna literatura omogućavaju uspješnu realizaciju nastavnog programa. U nastavi se redovno koriste odobreni udžbenici, računari, istorijske karte, radovi učenika.
40170	Ocjenjivanje je u skladu sa Zakonom o osnovnoj školi. Na nivou Aktiva usklađeni su kriterijumi ocjenjivanja. Ocjenjivanje se vrši tokom samog procesa učenja, redovno i blagovremeno. Nastavnici posjeduju lične bilježnice u kojima se nalaze elementi višeslojnosti procjenjivanja.
40171	Kabinet je ugodan i podsticajan za rad. Uz pomoć nastavnika redovno se osmišljavaju i izrađuju nastavna sredstva i didaktički materijal. Nastavnici redovno dostavljaju specifikaciju potrebnih nastavnih sredstava.
40172	Rad stručnog aktiva sadrži sve potrebne elemente za uspješnu realizaciju Godišnjeg programa rada Aktiva. Na nivou Aktiva vrši se kvalitativna analiza uspjeha za svaki klasifikacioni period. U Programu rada dominantni ciljevi su podsticanje nadarenih učenika od VI do IX razreda, kao i unaprijeđenje znanja iz lokalne istorije. Napravljen je i potfolio za učenike koji posjećuju dodatnu nastavu i vannastavne aktivnosti.
40173	Dopunska nastava je planirana i o njoj se vodi uredna evidencija. Na nivou Stručnog aktiva vrši se kvalitativna analiza njenih efekata.
40174	Dodatna nastava se planira i redovno realizuje o čemu svjedoči uredna evidencija u odjeljenjskim knjigama i ličnim bilježnicama nastavnika.

Prosvjetni nadzornik: Raba Hodžić

6.1.2.6. Italijanski jezik

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 3

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 3

Posjećena odjeljenja: VI-5, IX-1, IX-3, VII-4, VI-4

Broj posjećenih časova: 5

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40175 Organizacija nastave/učenja na času	9	X			
11	40176 Planiranje nastave	7		X		
11	40177 Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40178 Upotreba nastavnih sredstava	6		X		
10	40179 Ocjenjivanje	8		X		
9	40180 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40181 Rad Stručnog aktiva	8		X		
5	40182 Dopunska nastava	7		X		
5	40183 Dodatna nastava	9	X			
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.97	USPJEŠNO			

Br. ind.	Obrazloženje
40175	U uvodnom dijelu časova istaknuti su ishodi učenja koje treba postići i izvršena je motivaciona priprema učenika za rad. Zastupljena je racionalna kombinacija oblika rada i nastavnih metoda, uz kontinuirani rad na razvijanju svih jezičkih vještina kod učenika. U radu sa učenicima nastavnici ispoljavaju sistematičnost i postupnost u realizaciji nastavnih sadržaja. Jasno su koncipirani glavni i završni djelovi časova. Prilikom obrade nove leksike ili gramatičkih jedinica nova znanja povezana su sa prethodnim. Ukazuje se na praktičnu primjenljivost izučavanih sadržaja. Upotrebljava se kreativan nastavni materijal. Povratna informacija prisutna je tokom cijelog procesa nastave i atmosfera na časovima je prijatna. Nastavnici daju jasne instrukcije i objašnjenja za izvođenje aktivnosti na času, a odabrane aktivnosti nailaze na veliko interesovanje kod učenika. Nastavnici jasno formulišu tematski usklađena pitanja koja su sadržinski funkcionalna. Zahtjevi koji se postavljaju učenicima prilagođeni su njihovim mogućnostima i nivou znanja. Komunikacija između nastavnika i učenika ostvaruje se kroz međusobno uvažavanje i saradnički odnos i njeguje se kultura dijaloga. Nastavnici se bave odgovorima učenika i pohvaljuju ih za napore i postignuća. Većina učenika ima razvijen i odgovoran odnos prema učenju. Redovno se ispravljaju i greške koje učenici prave. Od elemenata nastavnih časova oblikovana je funkcionalna cjelina i ishodi časova u potpunosti su postignuti na metodički veoma uspješan način. Naročito uspješna nastava realizovana je u odjeljnjima IX-1, VII-4 i VI-4.
40176	Planovi su usvojeni na sjednicama stručnih organa i omogućavaju realizaciju standarda Predmetnog programa. Ishodi učenja iz godišnjih planova rada usklađeni su sa ishodima predviđenih Predmetnim programom. Ne obrađuju se međupredmetne teme. Poslije završene cjeline ne daje se osvrt na realizaciju sa mogućim dopunama, korekcijama i poboljšanjima

Br. ind.	Objasnenje
	Preporuke
	Prilikom izrade planova uvrstiti i obradu međupredmetnih tema. Poslije završene cjeline davati osvrt na realizaciju sa odgovarajućim dopunama, korekcijama i poboljšanjima kako bi nastavnik mogao imati refleksiju o svome radu.
40177	Nastavnici u kontinuitetu rade na pripremanju i imaju odgovarajuće pripreme za većinu časova. Pripreme imaju jasnu strukturu i detaljnu razradu. Povremeno se radi i osvrt na realizaciju.
40178	Škola raspolaže skromnim nastavnim sredstvima. Koriste se audio, ali ne i vizuelna sredstva. Upotreba informacione tehnologije je zanemarena. Ne koristi se stručna literatura prema resursima za realizaciju Predmetnog programa.
	Preporuke
	Osavremeniti nastavu italijanskog jezika primjenom savremenih nastavnih sredstava i pomagala neophodnih za realizaciju Predmetnog programa kako bi aktivnosti na času bile što interesantnije učenicima i kako bi se doprinijelo poboljšanju kvaliteta nastave.
40179	Uvidom u bilježnice nastavnika uočava se da je evidentna kombinacija metoda provjere znanja i različitih tehnika ocjenjivanja, kao i da se sistematično prate postignuća učenika. U toku časova su učenici koji su bili aktivni nagrađeni odgovarajućom ocjenom, što ukazuje na to da je ocjenjivanje integralni dio procesa nastave/učenja. Kontrolni zadaci su jasno koncipirani. Međutim, nedostaje kratko obrazloženje ocjene i ukazivanje učenicima na glavne propuste i nedostatke. U cilju utvrđivanja i ujednačavanja nijesu izrađeni kriterijumi ocjenjivanja po nivoima postignuća. Znanje koje su učenici pokazali na času u skladu je sa ocjenjama koje su date u dnevniku rada.
	Preporuke
	Vršiti analizu ocjena u cilju procjenjivanja i planiranja daljih koraka za poboljšanje postignuća u učenju italijanskog jezika.
	Izraditi kriterijume ocjenjivanja po nivoima postignuća usklađenih sa ciljevima učenja i standardima znanja.
40180	Učionice u kojima se realizuju časovi italijanskog jezika uredne su, ugodne i podsticajne za rad. Na zidovima učionica ima učeničkih radova sa obrađenim sadržajima učenja iz italijanskog jezika koji imaju sazajnu i podsticajnu funkciju.
40181	Plan rada Aktiva stranih jezika realizuje se predviđenom dinamikom. Postoji tabelarni prikaz uspjeha učenika po razredima poslije klasifikacionih perioda, ali ne po nastavniku i odjeljenjima u kojima taj nastavnik predaje. Realizuju se i analiziraju ogledni i ugledni časovi, održavaju se i analiziraju stručno-teorijska predavanja, daju se zaključci na kraju svake sjednice Aktiva sa mjerama za poboljšanje rada. Vršiti se polugodišnja i godišnja analiza rada Aktiva.
40182	Dopunska nastava je planirana i realizuje se po potrebi. Nastavnici imaju godišnji plan rada, ali se ne analiziraju efekti dopunske nastave sa osvrtom na kvalitet uspješnosti.
	Preporuke
	Vršiti analizu efekata dopunske nastave sa osvrtom na kvalitet uspješnosti.
40183	Dodatna nastava je planirana i realizuje se. Pored ostalog, učenici se u okviru dodatne nastave pripremaju za takmičenja na kojima osvajaju zapažene rezultate.

Prosvjetni nadzornik: Miodrag Lalić

6.1.2.7. Matematika

Ukupan broj nastavnika po datom predmetu: 4

Broj nastavnika kod kojih je izvršen nadzor: 4

Posjećena odjeljenja: VI-3, VI-5, VII-4 i VIII-3.

Broj posjećenih časova: 4

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta	Bodovi	Procjena kvaliteta			
OPŠTI INDIKATORI			VU	U	Z	NZ
30	40184 Organizacija nastave/učenja na času	7		X		
11	40185 Planiranje nastave	8		X		
11	40186 Pisane pripreme za čas	8		X		
11	40187 Upotreba nastavnih sredstava	6		X		
10	40188 Ocjenjivanje	7		X		
9	40189 Uslovi rada na koje može uticati nastavnik/vaspitač	8		X		
8	40190 Rad Stručnog aktiva	7		X		
5	40191 Dopunska nastava	8		X		
5	40192 Dodatna nastava	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja		7.30	USPJEŠNO			

Br. ind.	Objasnenje
40184	U uvodnim djelovima posjećenih časova ponovljeni su najbitniji nastavni sadržaji (na prethodnim časovima obrađenih sadržaja), a samo na času u VI-5 je izvršena detaljnija kontrola domaćeg zadatka. Posjećeni časovi su pretežno realizovani frontalnim oblikom rada i dijaloškom metodom. Tokom rada dovoljan broj učenika je učestvovao u rješavanju

Br. ind.	Obrazloženje
	<p>postavljenih zadataka, međutim malo je bilo individualizacije i samostalnog rada, izuzev u odjeljenju VII-4 gdje su učenici više vremena samostalno radili uz podršku nastavnika. Od uobičajenih etapa časa najmanje je bio zastupljen završni dio časa. U završnici časova saopšteni su brojevi zadataka predviđenih za domaći rad. Dakle, rad na časovima se odvijao pretežno na tradicionalan način, a ishod učenja su u cjelini ostvareni na metodički dobar način.</p> <p>Preporuke</p> <p>Potrebno je da nastavnici u većoj mjeri osposobljavaju učenike za samostalno rješavanje zadataka, odnosno samostalno sticanje znanja.</p>
40185	Nastavnici imaju godišnje planove rada urađene u skladu sa Predmetnim programom. Godišnji planovi rada sadrže naslovnu stranu, obrazovno-vaspitne ishode (teme) sa fondom časova, ishode učenja, didaktičke preporuke i prostor za napomenu o realizaciji. Slobodni dio Predmetnog programa nije razmatran na Stručnom aktivu, a časovi su podijeljeni na obrazovno vaspitne ishode (teme) iz Predmetnog programa. Na kraju mjeseca nastavnici obično kratko zapisuju da su planovi realizovani, a ima i širih osvrti (VI-5 i VII-4). Realizacija operativnih ciljeva u skladu je sa planiranom vremenskom dinamikom uz neznatna odstupanja.
40186	Nastavnici se redovno pripremaju za nastavu, a posjećene časove su realizovali prema pisanim pripreme sa osnovnim didaktičko-metodičkom i sadržajnim elementima. Nakon pojedinih časova (VII-4) nastavnici praktikuju da zapisuju napomene, kako bi uočene dobre ili loše strane iskoristili kao smjernice za planiranje narednih časova.
40187	Škola raspolaže osnovnim fondom nastavnih sredstava (priborom za crtanje na tabli, zbirkom modela (žičanih i drvenih) geometrijskih tijela) i udžbeničkom literaturom prema resursima za realizaciju Predmetnog programa. U nastavi se koriste nastavni listići itd.), a neposredno u realizaciji nastave koriste se povremeno. Na času u VI-5 je korišćen odgovarajući didaktički materijal, a na časovima u odjeljenju VIII-3 i VII-4 nije korišćen pribor za crtanje iako su postojali uslovi za to.
40188	Ocjenjivanje postignuća učenika obavlja se u kontinuitetu, kao rezultat sistematskog praćenja njihovog rada i u skladu je sa Zakonom. U tom smislu nastavnici vode ličnu evidenciju u kojoj redovno prate postignuća učenika. Obim i složenost pismenih zadataka su uglavnom u skladu sa strukturom odjeljenja i raspoloživim vremenom. Ipak, u pojedinim postavkama nedostaju laki zadaci (VII-3) čiju sadržinu prema preporukama iz Predmetnog programa određuje rubrika minimalni zahtjevi. Nastavnici redovno zadaju domaće zadatke, a kontrolišu ih uglavnom kratko/letimično. Na drugoj strani, praćenje rada u školskim sveskama nije na adekvatnom nivou, što nije doprinos razvoju samostalnosti u radu učenika.
40189	Nastava matematike se izvodi u kabinetima/specijalizovanim učionicama. Zidovi kabineta su oplemenjeni sa zidnim slikama, panoima, crtežima i sl. na kojima su uglavnom predstavljene obrađene sadržaji iz nastave matematike. Nastavnici potrebna nastavna sredstva i didaktički materijal obezbjeđuju u neposrednom kontaktu/dogovoru sa Upravom škole.
40190	Stručni aktiv ima godišnji plan rada koji koji sadrži potrebne elemente za nesmetan rad. Tokom školske godine Stručni aktiv analizira uspjeh učenika poslije svakog klasifikacionog perioda, organizuje i realizuje ogleadne časova i stručno-teorijska predavanja, razmatra efekte dopunske i dodatne nastave. Pored toga, nastavnici rade na ujednačavanju kriterijuma ocjenjivanja i dogovaraju se o izboru zadataka za pismene i kontrolne radove. U zapisnicima sa sastanaka Stručnih aktiva, po tačkama dnevnog reda, često izostaju zaključci i preporuke za aktivnosti nastavnika u narednom periodu. Plan rada Stručnog aktiva realizuje se predviđenom dinamikom, uz učešće svih njegovih članova.
	Preporuke
	U većoj mjeri poštovati formu vođenja zapisnika.
40191	Dopunska nastava je planirana, a evidencija o njenoj realizaciji se uglavnom uredno vodi u jednom od dnevnika odgovarajućeg razreda. Svaki od nastavnika prema utvrđenom rasporedu izvodi po jedan čas dopunske i jedan čas dodatne nastave u određenom razredu, a evidencija se vodi u odgovarajućem dnevniku.
40192	Dodatna nastava je korektno planirana. Prema evidencijama u odjeljenjskim knjigama broj realizovanih časova je nešto manji od dopunske nastave.

6.1.3. Izborni predmeti

6.1.4. Fakultativni predmeti

6.1.5. Obavezni izborni sadržaji

Prosvjetni nadzornik: mr Ana Stanišljević

7. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima

7.1. Postignuća znanja i vještina učenika prema obrazovnim standardima.

Tež. koef.	Aspekti utvrđivanja kvaliteta		Bodovi	Procjena kvaliteta			
				VU	U	Z	NZ
OPŠTI INDIKATORI							
30	40193	Postignuća na provjeri znanja i eksternoj provjeri znanja	8		X		
15	40194	Postignuća po klasifikacionim periodima tekuće godine	8		X		
15	40195	Postignuća učenika na višim nivoima takmičenja	8		X		
11	40196	Postignuća učenika na školskom takmičenju	8		X		
11	40197	Vaspitna postignuća: neopravdani izostanci, vladanje ...	8		X		
10	40198	Postignuća učenika sa posebnim potrebama	7		X		
8	40199	Postignuća po klasifikacionim periodima i na kraju prethodne godine	8		X		
Opšta procjena kvaliteta procesa nastave/učenja			7.90		USPJEŠNO		

Br. ind.	Obrazloženje
40193	Učenici trećeg razreda su postigli dobar rezultat na provjeri znanja iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (srednja ocjena 4,32), dok je ocjena dobijena na testu iz matematike niža i iznosi 3,83. Kod oba predmeta školske zaključne ocjene su nešto više od ocjena dobijenih na testu, s tim što je razlika veća kod predmeta Matematika (oko 0,6 ocjene), dok je zanemarljiva iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (oko 0,2). Uočava se da postignuti rezultat na testu iz matematike opada od 2015. godine kada je prosječna ocjena bila 4,23, prethodne školske godine je iznosila 4, dok je 2017. godine iznosila 3,83. Što se tiče prosječne školske ocjene iz ovog predmeta prisutna je tendencija rasta od 4,16 (2015.), 4,22(2016.) do 4,48 (2017.). Srednje ocjene na provjeri znanja iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti već nekoliko prethodnih godina su iznad ocjene 4 i gotovo su ujednačene sa školskim ocjenama. Upoređujući podatke za posljednje tri godine uočeno je da je na svim provjerama znanja srednja ocjena iznad 4, jedino je iz matematike 2017. godine postignuta nešto niža ocjena. Učenici šestog razreda su postigli najbolje rezultate na provjeri znanja iz matematike (3,73), dok su nešto niže ocjene iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (3,56) i engleskog jezika (3,51). Iz matematike je i bolje postignuće na testu u odnosu na školske ocjene. Uporednom analizom može se zaključiti da su učenici postigli neznatno niže ocjene na testovima iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti /oko 0,4 ocjene/ i engleskog jezika /oko 0,3 ocjene/. U posljednje tri godine učenici postižu ujednačenu srednju ocjenu na provjeri znanja iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti (3,76 ; 3,63; 3,56). Takođe, prethodne tri godine učenici postižu uspješne rezultate i na testu iz matematike i on se kreće od 3,86 /2015/, 3,75 /2016/ i 3,73/2017/. Na testu iz engleskog jezika učenici imaju ujednačene srednje ocjene u prethodne tri godine (od ocjene 3,36 , 3,51 do 3,59). Za isti period uočeno je da je ocjena na testu nešto niža u odnosu na zaključnu ocjenu (od 0,2 do 0,6 -2016. godine). Upoređujući podatke za posljednje tri godine evidentno je da je na svim provjerama znanja srednja ocjena iznad 3,5, osim iz engleskog jezika za 2016. godinu (3,36). Na osnovu uvida u dostavljene rezultate može se konstatovati da su učenici devetog razreda najbolje uradili test iz italijanskog jezika (srednja ocjena 4,5), engleskog jezika (srednja ocjena 3,9) i geografije (srednja ocjena 3,56). Ocjene na testu i školske ocjene približne su iz engleskog i italijanskog jezika i geografije. Na testovima iz crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti i matematike učenici su postigli nešto lošije prosječne ocjene nego što su im školske ocjene. Uočava se da je zaključna ocjena iz matematike za posljednje tri godine nepromijenjena/identična (3,24, 3,23, i 3,24), a isto se može reći i za ocjenu iz crnogorskog-srpskog, bosanskog i hrvatskog jezika i književnosti (3,53, 3,62 i 3,67). Postignuća iz matematike su vrednovana u zoni ispod ocjene 3 za posljednje tri eksterne provjere znanja. Ocjene iz engleskog jezika na provjerama znanja za tri praćene generacije učenika se kreću od 3,85 do 4,28. Uspjeh na testu iz geografije se uglavnom podudara sa školskim uspjehom za 2015. i 2017. godinu. Generalno, uvidom i analizom dostavljenih podataka postignuća učenika, može se konstatovati da učenici ove Škole postižu uspješne rezultate. U Školi se pridaje poseban značaj i vodi uredna evidencija postignuća učenika na eksterno-internim i eksternim provjerama znanja, a putem odgovarajućih prezentacija u okviru stručnih organa, ona se analitički razmatraju.
40194	Procenat prelaznosti na nivou Škole na kraju I klasifikacionog perioda tekuće godine iznosio je 86,60%, a na kraju II klasifikacionog perioda 87,93%. Srednja ocjena na kraju II polugodišta je, takođe, nešto viša (3,99) u odnosu na srednju ocjenu na kraju I klasifikacionog perioda kada je iznosila 3,99. Kod učenika II ciklusa nakon II klasifikacionog perioda 75,73% učenika ima odličan, odnosno, vrlo dobar uspjeh, dok je kod učenika III ciklusa taj procenat nešto niži i iznosi 63,84%. Nedovoljan uspjeh u III ciklusu ima 21,38% učenika. Najviše nedovoljnih ocjena je uglavnom iz matematike. Srednje ocjene opadaju sa uzrastom, tako da npr. u IV razredu iznosi 4,30, u VII 3,93, a u IX 3,69.
40195	Na Državnom takmičenju Škola tradicionalno postiže veoma dobre rezultate iz: biologije (više puta prva mjesta), italijanskog jezika (I mjesto 2016. i III mjesto 2017. godine), fizike (VI mjesto 2017. godine), matematike (X mjesto 2016. i VIII mjesto 2017. godine) itd. Na likovnom konkursu "Crna Gora neugasiva baklja slobode" na nivou države učenica ove škole osvojila je I mjesto. Na konkursu „Mjerenja u dinamičnom svijetu“, koje je povodom deset godina raspisao Zavod za metrologiju Crne Gore, učenici Škole su imali zapažene rezultate. Takođe, na izložbi održanoj u KIC „Budo Tomović“ pod nazivom "Istorija metrologije u Crnoj Gori" među najboljim radovima izloženi su literarni i likovni radovi učenika ove škole. Škola je osvojila i VIII mjesto za Dječiju pozorišnu produkciju Crne Gore u 2017. godini. Zapažene rezultate učenici postižu i u recitovanju, kako na nivou Opštine, tako i države.
40196	Takmičenja se organizuju iz skoro svih predmeta od IV do IX razreda, a najbolji učenici upućuju na opštinsko, odnosno, Državno takmičenje. Najbolje rezultate na Državnom takmičenju učenici postižu iz biologije, italijanskog i engleskog

Br. ind.	Obrazloženje
40197	<p>jezika, hemije i fizike. Na sportskim takmičenjima Škola postiže veoma uspješne rezultate. Prošle godine proglašena je za najuspješniju osnovnu školu u Crnoj Gori i tim povodom je Školu posjetio ministar sporta. U Školi se organizuju takmičenja u literarnim i likovnim radovima, razni kvizovi, takmičenja recitatora itd.</p> <p>Ukupan broj opravdanih izostanaka u I polugodištu tekuće godine je 12,39 po učeniku, što je neznatno manje u odnosu na isti period prethodne godine. Slično stanje je i sa neopravdanim izostancima. Broj neopravdanih izostanaka po učeniku je u padu, budući da se izostancima učenika bavi Tim zadužen za redovno pohađanje nastave učenika. Učenici su pristojni i disciplinirani. Poštuju pravila Kućnog reda, a njihova vaspitna postignuća se prate i analiziraju. Zastupljen je rad pedagoško-psihološke službe sa učenicima koji izostaju sa nastave. Na kraju kraju prethodne školske godine skoro svi učenici imaju primjerno vladanje (dva učenika imaju nezadovoljavajuće vladanje i jedan dobro). Pregledom pedagoške dokumentacije ustanovljeno je da je od vaspitnih mjera u tekućoj godini najviše izrečeno pismenih opomena odjeljenjskog stariješine, a samo dva učenika u Školi imaju dobro vladanje. Veliki broj učenika je pohvaljen za odlično učenje i primjerno vladanje. U Školi je višegodišnja praksa da se učenici koji tokom godine nemaju izostanke nagrađuju. Sa tvrdnjom iz upitnika za učenike da su izrečene vaspitne mjere pravedne i da pozitivno utiču na ponašanje učenika afirmativno su odgovorili skoro svi učenici. Suprotno mišljenje izrazilo je 6,67% anketiranih učenika.</p>
40198	<p>U Školi je od I do IX razreda 16 učenika koji imaju Rješenje od Komisije za usmjeravanje djece sa posebnim obrazovnim potrebama. Sa ovim učenicima radi pet asistenata po tačno utvrđenom rasporedu. O njihovim postignućima postoje izvještaji koji se uredno vode i koji su dati na uvid. Po riječima direktorice i saradnika, saradnja sa roditeljima je dobra, a IROP-i se izrađuju timski, tj. u saradnji sa nastavnicima, defektologom, pedagoško-psihološkom službom i roditeljima. Na polugodištu i na kraju nastavne godine radi se evaluacija uspjeha učenika i preduzimaju mjere za poboljšanje. U praksi se dešava da se na osnovu evaluacije utvrdi da je neki učenik osposobljen da pohađa redovnu nastavu. Tim za inkluziju se sastaje o čemu svjedoče zapisnici sa sjednica (sveska zapisnika koja se vodi od 22.10.2014. do 8.12.2018. godine) i analizira uspjeh svakog učenika posebno. Na sjednicama odjeljenjskih vijeća analizira se uspjeh ovih učenika. Nastavnici su prošli obuke za rad sa ovim učenicima (seminari u Podgorici, Beranama, Budvi...evidentirani u Ljetopisu), a u Školi su, takođe, održana dva seminarra za inkluziju. Vodio ih je predstavnik Resursnog centra 1. jun, kao i treneri uz Škole. Seminarima su prisustvovali svi nastavnici. Kako za učenike koji pohađaju nastavu po inkluziji, tako i za učenike u integrisanom odjeljenju urađeni su tzv. tranzicioni planovi. Svi nastavnici pišu za svoj predmet na kraju godine Izvještaj o realizaciji IROP-a (neki od tih Izvještaja dati nadzorniku na uvid). Učenici koji pohađaju nastavu po IROP-u i učenici integrisanih odjeljenja svake godine učestvuju na Specijalnoj olimpijadi koja se održava u Zelenici i postižu zapažene rezultate. Na kraju II klasifikacionog perioda među učenicima koji pohađaju nastavu po IROP-u, u uzrastu od IV do IX razreda tri učenika imaju odličan uspjeh, pet vrlo dobar, dobar tri učenika i jedan učenik dovoljan uspjeh (V razred). U nižim razredima, jedan učenik ima djelimično postignut uspjeh.</p>
40199	<p>U prethodnoj školskoj godini procenat prelaznosti se kretao od 87,14% na kraju I klasifikacionog perioda do 98,00% na kraju nastavne godine. Srednje ocjene na nivou Škole se kreću u rasponu od 3,97 na kraju I klasifikacionog perioda do 4,18 na kraju nastavne godine. Najbolji uspjeh po klasifikacionim periodima i u pogledu procenta prelaznosti i srednjih ocena uglavnom imaju učenici IV, V i VI razreda. Na popravni ispit od VI do IX razreda upućeno je devet učenika. Jedan učenik nije položio popravni ispit i upućen je da ponovi VI razred. Procenat prelaznosti na kraju školske godine na nivou je Škole 99,91%, a srednja ocjena 4,25. Ne računajući učenike I ciklusa, na kraju školske godine 48,85% učenika ima odličan, odnosno, vrlo-dobar uspjeh. Srednja ocjena po predmetima je uglavnom iznad 3, a ima predmeta gdje je iznad 4 (fizičko vaspitanje, likovna kultura, muzička kultura). Diplomom "Luča" dobilo je 26 učenika, što je veći broj u odnosu na prethodne godine.</p> <p>Sa konstatacijom iz upitnika da je ocjenjivanje učenika pravedno potpuno se slaže 55,33%, uglavnom 25,33%, djelimično 9,33% i ne slaže se 10% anketiranih učenika.</p>

- Opšta preporuka:

Obaveza direktora škole je da sa Izveštajem upozna nastavnike, Savjet roditelja i Školski odbor (član 13. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

Na osnovu ovog Izveštaja, direktor škole treba da uradi Plan za unapređivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada i dostavi ga Zavodu za školstvo u roku od 30 dana od dana prijema ovog izveštaja (član 14. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama "Službeni list CG", br. 26/12).

- Pravna pouka:

Shodno stavu 4. člana 11. Pravilnika o sadržaju, obliku i načinu utvrđivanja kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u ustanovama, na ovaj Izveštaj škola može izjaviti prigovor direktoru Zavoda za školstvo u roku od 15 dana od dana prijema ovog Izveštaja.

Vođa tima nadzornika
mr Ana Stanišljević

Ana Stanišljević

Dostavljeno:

JU OŠ "Jugoslavija" - Bar
Ministarstvu prosvjete
Arhivi

Direktor
Rešad Sijarić

Rešad Sijarić